

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 42 (288) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1952 m. SPALIO-OCTOBER 22 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

Gavo pylos Paleckis, Simkus ir Gedvila

Maskvos komunistų oficiozas „Pravda“ apie komunistų suvažiavimą Vilniuje, prieš su važiavimą Maskvoje, rašo:

„Suvažiavimo delegatai griežtai kritikavo paskirus res publikos veikėjus dėl jų prisitaikėliškos laikysenos buržuazinio nacionalizmo faktų atžvilgiu“.

Paleckio „saulė“ jau leidžiasi...

„LKP(b) CK narys drg. Paleckis už bendro pobūdžio kalbų prieš buržuazinį nacionalizmą slėpė savo nenorą išaiškinti konkrečius nacionalistinių pažiūrų skleidėjus, nekovojo su jais.“

„Suvažiavimo delegatai draugai Biečiauskas, Niunka, Liaudis, Šumauskas, Macijauskas, Žiugžda, Kaunaitė ir kiti konkrečiai pavyzdžiais nurodė, kad drg. Paleckis ne tik prisitaikėliškai laikėsi buržuazinių nacionalistų atžvilgiu, bet ir palaikė daugelį jų. Jis nepakankamai aktyviai dalyvavo partijos organizacijos kovoje dėl socialistinės reorganizacijos žemės ūkyje. Savo kalboje suvažiavime drg. Paleckis jam adresuotą kritiką pripažino teisingą ir pažadėjo savo klaidas atitaisyti praktiniame darbe“.

Toks Paleckio pasiteisinimas prilygsta lenkų Gomulkos pasiteisinimui dėl nacionalistinio nukrypimo, bet kur šandien Gomulka, kur rumunų Pauker?

Po Paleckio pylos gavo Simkus.

„Rimtai buvo kritikuojama kūrinių organizacijų veikla. Rašytojas drg. Venclova, LL KJS CK sekretorius drg. Ragutis ir Vilniaus miesto partijos komiteto sekretorius drg. Paradauskas kalbėjo, kad Lietuvos rašytojai, dailininkai, aktoriai mažai tesukuria kūrinių šių laikų temomis. Buvo taip pat nurodyta, kad kartais pasirodo idėjinis ir meninis atžvilgiu ydingų kūrinių.“

— Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdyba, — pasakė drg. Venclova, — dirba nepatenkinamai. Valdybos pirmininkas drg. Simkus pats nepadarė pavyzdžio rašytojams ir leidžia stambių idėjų klaidų tarybinės lietuvių literatūros įvertinime. Neseniai jis paskelbė savo ydingą apysaką „Barsukai“.

Tur būt koks rašytojas šelmis ar niekadėjas „Barsukuose“ buvo užkondspiravęs... buržuus...
Judinami „prezidento“ Matulio sosto pamatai.

„Suvažiavime buvo pareikštos teisingos pretenzijos istorijos, kalbos ir literatūros, ekonomijos ir žemės ūkio institutams Lietuvos TSR Mokslų Akademijose. Paskiri moksliniai darbuotojai neišvengia rimtų nacionalistinio pobūdžio klaidų istorijoje ir literatūroje. Nevaisingai dirba kalbos ir ekonomikos institutai“.

Pasirodo, nepadedą nei „kalbų penėjus“ Stalino metodus...
Ir pušiniui už „burnojimą“...

„Griežtai buvo suvažiavime kritikuojamas LKP(b) CK narys drg. Pušinis, kuris dažnai apibendrina burnojimą prieš šią naują moksline inteligentiją, kuriuos daugelis atstovų sąžiningai tarnauja liaudžiai“.

Kolcov nemokąs tvarkyti...

„Nepatenkino suvažiavimo delegatų žemės ūkio ministro drg. Augustinaičio ir jo pavaduotojo drg. Kolcovo pasiūlymai, kurie aplinkomis apėję svarbius žemdirbystės iš

MASKVOS „PRAVDA“ S. M. RUGSĖJO 29 DIENĄ.

plėtojimo, givulininkystės ir kolūkių kadrų parengimo klausimus“.

Augstosiose mokyklose... neišmanėliai...

„Kaikurie darbuotojai, kalbėjo delegatai, draugai Jonušas ir Kondakovas, parodo politinį nesiorientavimą parenkant kadrus. Į Vilniaus ir Kauno augstąsias mokyklas išskverbė svetimų žmonių“.

„Kauno augstosiose mokyklose, — pareiškė delegatas drg. Lazutka, — buvo prileidžiama stambių iškraipymų visuomeninių mokslų dėstyje“.

Ir kodėl jie akyliau neišžiūri į Maskvą?

Viską atperka pažadai.

„Naujoje penkmečio metu pramoninė gamyba Lietuvoje išaugo dvigubai, palyginti su 1950 metais. Direktyvų pro-

jektu yra numatyta išplėsti res publikoje laivų statybą, mašinų gamybą. Nuo 2 iki pustučio karto padidės elektros energijos gamyba, bus pradėta Kauno hidroelektrinės ant Nemuno statyba, Klaipėdos prekybos uosto plėtimas ir Nemuno laivininkystės didinimas“.

Taigi: „Pažadėsi — patiesysi, o neduosi nesugrįšysi“... Todėl komunistai pažadų nesigaili, bet kai reikia duoti... vienas kitam kailį peria...
Gedvilai teko botos mazgas...

„Respublikos Ministerių Tarybos ir daugumos ministerijų aparatas dirba be reikiamos įtampos ir būtinio atsakingumo už prastą uždavinį. Dėl to kalti Ministerių Tarybos vadovai ir visų pirma jos drg. Gedvilas“.

Gedvilai teko botos mazgas...

„Respublikos Ministerių Tarybos ir daugumos ministerijų aparatas dirba be reikiamos įtampos ir būtinio atsakingumo už prastą uždavinį. Dėl to kalti Ministerių Tarybos vadovai ir visų pirma jos drg. Gedvilas“.

— Japonijos angliakasiai reikalauja darbo savaitę sutrumpinti iš 48 iki 40 valandų.

— Vietname susektas sąmokslas nužudyti JAV atstovą. Sąmokslą organizavo komunistai, pas kuriuos rasta granatų ir šaunamųjų ginklų.

— Iš 331 Columbijos universiteto profesorių 300 pasisakė už Stevensoną ir tikrai 31 už Eisenhowerį, buv. savo prezidentą.

— Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdyba, — pasakė drg. Venclova, — dirba nepatenkinamai. Valdybos pirmininkas drg. Simkus pats nepadarė pavyzdžio rašytojams ir leidžia stambių idėjų klaidų tarybinės lietuvių literatūros įvertinime. Neseniai jis paskelbė savo ydingą apysaką „Barsukai“.

Tur būt koks rašytojas šelmis ar niekadėjas „Barsukuose“ buvo užkondspiravęs... buržuus...
Judinami „prezidento“ Matulio sosto pamatai.

„Suvažiavime buvo pareikštos teisingos pretenzijos istorijos, kalbos ir literatūros, ekonomijos ir žemės ūkio institutams Lietuvos TSR Mokslų Akademijose. Paskiri moksliniai darbuotojai neišvengia rimtų nacionalistinio pobūdžio klaidų istorijoje ir literatūroje. Nevaisingai dirba kalbos ir ekonomikos institutai“.

Pasirodo, nepadedą nei „kalbų penėjus“ Stalino metodus...
Ir pušiniui už „burnojimą“...

„Griežtai buvo suvažiavime kritikuojamas LKP(b) CK narys drg. Pušinis, kuris dažnai apibendrina burnojimą prieš šią naują moksline inteligentiją, kuriuos daugelis atstovų sąžiningai tarnauja liaudžiai“.

Kolcov nemokąs tvarkyti...

„Nepatenkino suvažiavimo delegatų žemės ūkio ministro drg. Augustinaičio ir jo pavaduotojo drg. Kolcovo pasiūlymai, kurie aplinkomis apėję svarbius žemdirbystės iš

Maskvos komunistų oficiozas „Pravda“ apie komunistų suvažiavimą Vilniuje, prieš su važiavimą Maskvoje, rašo:

„Suvažiavimo delegatai griežtai kritikavo paskirus res publikos veikėjus dėl jų prisitaikėliškos laikysenos buržuazinio nacionalizmo faktų atžvilgiu“.

Paleckio „saulė“ jau leidžiasi...

„LKP(b) CK narys drg. Paleckis už bendro pobūdžio kalbų prieš buržuazinį nacionalizmą slėpė savo nenorą išaiškinti konkrečius nacionalistinių pažiūrų skleidėjus, nekovojo su jais.“

„Suvažiavimo delegatai draugai Biečiauskas, Niunka, Liaudis, Šumauskas, Macijauskas, Žiugžda, Kaunaitė ir kiti konkrečiai pavyzdžiais nurodė, kad drg. Paleckis ne tik prisitaikėliškai laikėsi buržuazinių nacionalistų atžvilgiu, bet ir palaikė daugelį jų. Jis nepakankamai aktyviai dalyvavo partijos organizacijos kovoje dėl socialistinės reorganizacijos žemės ūkyje. Savo kalboje suvažiavime drg. Paleckis jam adresuotą kritiką pripažino teisingą ir pažadėjo savo klaidas atitaisyti praktiniame darbe“.

Toks Paleckio pasiteisinimas prilygsta lenkų Gomulkos pasiteisinimui dėl nacionalistinio nukrypimo, bet kur šandien Gomulka, kur rumunų Pauker?

Po Paleckio pylos gavo Simkus.

„Rimtai buvo kritikuojama kūrinių organizacijų veikla. Rašytojas drg. Venclova, LL KJS CK sekretorius drg. Ragutis ir Vilniaus miesto partijos komiteto sekretorius drg. Paradauskas kalbėjo, kad Lietuvos rašytojai, dailininkai, aktoriai mažai tesukuria kūrinių šių laikų temomis. Buvo taip pat nurodyta, kad kartais pasirodo idėjinis ir meninis atžvilgiu ydingų kūrinių.“

— Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdyba, — pasakė drg. Venclova, — dirba nepatenkinamai. Valdybos pirmininkas drg. Simkus pats nepadarė pavyzdžio rašytojams ir leidžia stambių idėjų klaidų tarybinės lietuvių literatūros įvertinime. Neseniai jis paskelbė savo ydingą apysaką „Barsukai“.

Tur būt koks rašytojas šelmis ar niekadėjas „Barsukuose“ buvo užkondspiravęs... buržuus...
Judinami „prezidento“ Matulio sosto pamatai.

„Suvažiavime buvo pareikštos teisingos pretenzijos istorijos, kalbos ir literatūros, ekonomijos ir žemės ūkio institutams Lietuvos TSR Mokslų Akademijose. Paskiri moksliniai darbuotojai neišvengia rimtų nacionalistinio pobūdžio klaidų istorijoje ir literatūroje. Nevaisingai dirba kalbos ir ekonomikos institutai“.

Pasirodo, nepadedą nei „kalbų penėjus“ Stalino metodus...
Ir pušiniui už „burnojimą“...

„Griežtai buvo suvažiavime kritikuojamas LKP(b) CK narys drg. Pušinis, kuris dažnai apibendrina burnojimą prieš šią naują moksline inteligentiją, kuriuos daugelis atstovų sąžiningai tarnauja liaudžiai“.

Kolcov nemokąs tvarkyti...

„Nepatenkino suvažiavimo delegatų žemės ūkio ministro drg. Augustinaičio ir jo pavaduotojo drg. Kolcovo pasiūlymai, kurie aplinkomis apėję svarbius žemdirbystės iš

Maskvos komunistų oficiozas „Pravda“ apie komunistų suvažiavimą Vilniuje, prieš su važiavimą Maskvoje, rašo:

„Suvažiavimo delegatai griežtai kritikavo paskirus res publikos veikėjus dėl jų prisitaikėliškos laikysenos buržuazinio nacionalizmo faktų atžvilgiu“.

Paleckio „saulė“ jau leidžiasi...

„LKP(b) CK narys drg. Paleckis už bendro pobūdžio kalbų prieš buržuazinį nacionalizmą slėpė savo nenorą išaiškinti konkrečius nacionalistinių pažiūrų skleidėjus, nekovojo su jais.“

„Suvažiavimo delegatai draugai Biečiauskas, Niunka, Liaudis, Šumauskas, Macijauskas, Žiugžda, Kaunaitė ir kiti konkrečiai pavyzdžiais nurodė, kad drg. Paleckis ne tik prisitaikėliškai laikėsi buržuazinių nacionalistų atžvilgiu, bet ir palaikė daugelį jų. Jis nepakankamai aktyviai dalyvavo partijos organizacijos kovoje dėl socialistinės reorganizacijos žemės ūkyje. Savo kalboje suvažiavime drg. Paleckis jam adresuotą kritiką pripažino teisingą ir pažadėjo savo klaidas atitaisyti praktiniame darbe“.

Toks Paleckio pasiteisinimas prilygsta lenkų Gomulkos pasiteisinimui dėl nacionalistinio nukrypimo, bet kur šandien Gomulka, kur rumunų Pauker?

Gavęs bizūną, Gedvila bus dar stropesnis Maskvos tarnyboje. Bet koks neįvertinimas! Žmogus iš kailio neriasi, o čia vietoje padėkos — bizūnai...
„Suvažiavimas išrinko Lietuvos KP(b) CK, revizijos komisiją ir delegatus į XIX VK P(b) suvažiavimą“.

„Įvyko naujai išrinkto LKP(b) CK plenumo posėdis. Pirmuoju LKP(b) CK sekretorium išrinktas drg. A. J. Sniečkus, antruoju sekretorium — drg. V. P. Aronov, sekretorium — drg. V. J. Niunka“.

Tai tokios oficialios komunistų oficiozo „Pravda“ žinios, kurios, beje, daugiau suglaustai buvo mūsų patiektos iš Vilniaus ardižo. „Pravda“ pasirodo griežtesnė, negu Vilniaus radijas, kuris, matyt, savųjų vis dėlto gailisi plakti iš peties. Kas kita okupantas — jis spaudžia, kiek tikta pajėgia.

— Japonijos angliakasiai reikalauja darbo savaitę sutrumpinti iš 48 iki 40 valandų.

— Vietname susektas sąmokslas nužudyti JAV atstovą. Sąmokslą organizavo komunistai, pas kuriuos rasta granatų ir šaunamųjų ginklų.

— Iš 331 Columbijos universiteto profesorių 300 pasisakė už Stevensoną ir tikrai 31 už Eisenhowerį, buv. savo prezidentą.

— Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdyba, — pasakė drg. Venclova, — dirba nepatenkinamai. Valdybos pirmininkas drg. Simkus pats nepadarė pavyzdžio rašytojams ir leidžia stambių idėjų klaidų tarybinės lietuvių literatūros įvertinime. Neseniai jis paskelbė savo ydingą apysaką „Barsukai“.

Tur būt koks rašytojas šelmis ar niekadėjas „Barsukuose“ buvo užkondspiravęs... buržuus...
Judinami „prezidento“ Matulio sosto pamatai.

„Suvažiavime buvo pareikštos teisingos pretenzijos istorijos, kalbos ir literatūros, ekonomijos ir žemės ūkio institutams Lietuvos TSR Mokslų Akademijose. Paskiri moksliniai darbuotojai neišvengia rimtų nacionalistinio pobūdžio klaidų istorijoje ir literatūroje. Nevaisingai dirba kalbos ir ekonomikos institutai“.

Pasirodo, nepadedą nei „kalbų penėjus“ Stalino metodus...
Ir pušiniui už „burnojimą“...

„Griežtai buvo suvažiavime kritikuojamas LKP(b) CK narys drg. Pušinis, kuris dažnai apibendrina burnojimą prieš šią naują moksline inteligentiją, kuriuos daugelis atstovų sąžiningai tarnauja liaudžiai“.

Kolcov nemokąs tvarkyti...

„Nepatenkino suvažiavimo delegatų žemės ūkio ministro drg. Augustinaičio ir jo pavaduotojo drg. Kolcovo pasiūlymai, kurie aplinkomis apėję svarbius žemdirbystės iš

Maskvos komunistų oficiozas „Pravda“ apie komunistų suvažiavimą Vilniuje, prieš su važiavimą Maskvoje, rašo:

„Suvažiavimo delegatai griežtai kritikavo paskirus res publikos veikėjus dėl jų prisitaikėliškos laikysenos buržuazinio nacionalizmo faktų atžvilgiu“.

Paleckio „saulė“ jau leidžiasi...

„LKP(b) CK narys drg. Paleckis už bendro pobūdžio kalbų prieš buržuazinį nacionalizmą slėpė savo nenorą išaiškinti konkrečius nacionalistinių pažiūrų skleidėjus, nekovojo su jais.“

„Suvažiavimo delegatai draugai Biečiauskas, Niunka, Liaudis, Šumauskas, Macijauskas, Žiugžda, Kaunaitė ir kiti konkrečiai pavyzdžiais nurodė, kad drg. Paleckis ne tik prisitaikėliškai laikėsi buržuazinių nacionalistų atžvilgiu, bet ir palaikė daugelį jų. Jis nepakankamai aktyviai dalyvavo partijos organizacijos kovoje dėl socialistinės reorganizacijos žemės ūkyje. Savo kalboje suvažiavime drg. Paleckis jam adresuotą kritiką pripažino teisingą ir pažadėjo savo klaidas atitaisyti praktiniame darbe“.

Toks Paleckio pasiteisinimas prilygsta lenkų Gomulkos pasiteisinimui dėl nacionalistinio nukrypimo, bet kur šandien Gomulka, kur rumunų Pauker?

Po Paleckio pylos gavo Simkus.

„Rimtai buvo kritikuojama kūrinių organizacijų veikla. Rašytojas drg. Venclova, LL KJS CK sekretorius drg. Ragutis ir Vilniaus miesto partijos komiteto sekretorius drg. Paradauskas kalbėjo, kad Lietuvos rašytojai, dailininkai, aktoriai mažai tesukuria kūrinių šių laikų temomis. Buvo taip pat nurodyta, kad kartais pasirodo idėjinis ir meninis atžvilgiu ydingų kūrinių.“

— Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdyba, — pasakė drg. Venclova, — dirba nepatenkinamai. Valdybos pirmininkas drg. Simkus pats nepadarė pavyzdžio rašytojams ir leidžia stambių idėjų klaidų tarybinės lietuvių literatūros įvertinime. Neseniai jis paskelbė savo ydingą apysaką „Barsukai“.

Tur būt koks rašytojas šelmis ar niekadėjas „Barsukuose“ buvo užkondspiravęs... buržuus...
Judinami „prezidento“ Matulio sosto pamatai.

„Suvažiavime buvo pareikštos teisingos pretenzijos istorijos, kalbos ir literatūros, ekonomijos ir žemės ūkio institutams Lietuvos TSR Mokslų Akademijose. Paskiri moksliniai darbuotojai neišvengia rimtų nacionalistinio pobūdžio klaidų istorijoje ir literatūroje. Nevaisingai dirba kalbos ir ekonomikos institutai“.

Pasirodo, nepadedą nei „kalbų penėjus“ Stalino metodus...
Ir pušiniui už „burnojimą“...

„Griežtai buvo suvažiavime kritikuojamas LKP(b) CK narys drg. Pušinis, kuris dažnai apibendrina burnojimą prieš šią naują moksline inteligentiją, kuriuos daugelis atstovų sąžiningai tarnauja liaudžiai“.

Kolcov nemokąs tvarkyti...

„Nepatenkino suvažiavimo delegatų žemės ūkio ministro drg. Augustinaičio ir jo pavaduotojo drg. Kolcovo pasiūlymai, kurie aplinkomis apėję svarbius žemdirbystės iš

Maskvos komunistų oficiozas „Pravda“ apie komunistų suvažiavimą Vilniuje, prieš su važiavimą Maskvoje, rašo:

„Suvažiavimo delegatai griežtai kritikavo paskirus res publikos veikėjus dėl jų prisitaikėliškos laikysenos buržuazinio nacionalizmo faktų atžvilgiu“.

Paleckio „saulė“ jau leidžiasi...

„LKP(b) CK narys drg. Paleckis už bendro pobūdžio kalbų prieš buržuazinį nacionalizmą slėpė savo nenorą išaiškinti konkrečius nacionalistinių pažiūrų skleidėjus, nekovojo su jais.“

„Suvažiavimo delegatai draugai Biečiauskas, Niunka, Liaudis, Šumauskas, Macijauskas, Žiugžda, Kaunaitė ir kiti konkrečiai pavyzdžiais nurodė, kad drg. Paleckis ne tik prisitaikėliškai laikėsi buržuazinių nacionalistų atžvilgiu, bet ir palaikė daugelį jų. Jis nepakankamai aktyviai dalyvavo partijos organizacijos kovoje dėl socialistinės reorganizacijos žemės ūkyje. Savo kalboje suvažiavime drg. Paleckis jam adresuotą kritiką pripažino teisingą ir pažadėjo savo klaidas atitaisyti praktiniame darbe“.

Toks Paleckio pasiteisinimas prilygsta lenkų Gomulkos pasiteisinimui dėl nacionalistinio nukrypimo, bet kur šandien Gomulka, kur rumunų Pauker?

Po Paleckio pylos gavo Simkus.

„Rimtai buvo kritikuojama kūrinių organizacijų veikla. Rašytojas drg. Venclova, LL KJS CK sekretorius drg. Ragutis ir Vilniaus miesto partijos komiteto sekretorius drg. Paradauskas kalbėjo, kad Lietuvos rašytojai, dailininkai, aktoriai mažai tesukuria kūrinių šių laikų temomis. Buvo taip pat nurodyta, kad kartais pasirodo idėjinis ir meninis atžvilgiu ydingų kūrinių.“

— Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdyba, — pasakė drg. Venclova, — dirba nepatenkinamai. Valdybos pirmininkas drg. Simkus pats nepadarė pavyzdžio rašytojams ir leidžia stambių idėjų klaidų tarybinės lietuvių literatūros įvertinime. Neseniai jis paskelbė savo ydingą apysaką „Barsukai“.

Tur būt koks rašytojas šelmis ar niekadėjas „Barsukuose“ buvo užkondspiravęs... buržuus...
Judinami „prezidento“ Matulio sosto pamatai.

Pasaulinė įvykių savaitė

New Yorke susirinko Jungtinių Tautų Organizacijos pilnatis, kuri tačiau nieko per daug rimta nesitiki nuveikti li gi Amerika išrinkti naują prezidentą, o tas įvykis tikrai lapkričio 4 dieną. Tačiau JTO pilnatis proga

PASAULINEJE POLITIKOJE ŽYMUS PAGYVĖJIMAS.

Rusijos delegaciją su Višins kiu prysaky New Yorke aerodrome pasitiko Rusijos pavergtųjų kraštų tautos su plakatais, kuriuose smerkiama Rusijos agresija, okupacija ir reikalaujama laisvės.

Tai pačiai delegacijai antras „pasitikimas“ buvo švedų, kurie JTO pilnčiai patieks „Mėlynąją knygą“ su dokumentais ir įrodymais, kad Rusija neturi teisės elgtis Baltijos jūroje. Ji jau du švedų lėktuvus numušė laisvuose vandenyse, o kai švedai pasilė šią bylą atiduoti tarptautiniam tribunolui, Rusija atsisakė stoti prieš teismą. Švedijos užsienio reikalų ministro Udeno kalba JTO pilnaty buvo nuoširdi ir net tragiški:

MAZOMS VALSTYBĖMS SUNKU PRIEŠINTIS DIDELES RUSIJOS UŽMACIOMS.

Rusija nesiskaito su teisėtu mu ir tvarka, bet elgiasi saulaiskai, remdamasi vien fizine jėga. Akivaizdoje tokių faktų, Unden pabrėžė, kad Ru-jos kalbos apie taiką nieko neturi bendra su tikrove. Kadangi Rusija visvien su nieku nesiskaito, tai ir Švedijos „Mėlynoji knyga“ yra tikrai nukriaustos valstybės skundas tarptautiniam forumui, kad visa žmonija išgirstų, jog Rusija nesiskaito su teisėtumu ir vartoja tikrai prievartą.

Maždaug ta pačia tema kalbėjo ir JAV užsienio reikalų ministeris Dean Achesonas

APIE KOREJOS KARĄ.

Achesonas prašė tautų daugiau prisidėti vesti karą, nes komunistai nesutinka taikytis. Jie ir čia reikalauja prievartos. Jie reikalauja jėga, prieš žmonių valią, grąžinti visus nelaisvėn patekusius Kinijos ir šiaurinės Korejos kareivius, nors šie ir nenori grįžti. Tai svarbiausias punktas, dėl kurio iširo taikos derybos.

Tiesą, paskutiniu metu komunistai paprašė derybas vėl atnaujinti, o JTO karo vadovybė pareiškė, kad deryboms derys visada atviros, tačiau komunistai nieko nauja nepasiūlė, todėl ir derybos neturi jokios prasmės.

VIŠINSKIS TRIUKŠMINGAI KALBĖJO APIE TAIKĄ KOREJOJE,

bet tai tikrai tuščios kalbos, jei nenorima susitarti praktiškai. Ir todėl Korejoje vyksta labai stiprios kovos. Komunistai į ugnį siunčia mases karių, kuriuos JTO ugnis klotja, kaip dalį žolės.

Ryšių su sovietine agresija, žmonija vis daugiau susirūpina saugumu. Londone, Pilgrimų klube įvykusiame bankiete, apie karą ir taiką kalbėjo Atlanto pakto jėgų vadas gen. Ridgway ir premjeras Churchillis. Generolas pasisakė, kad Vakarų Europai reikia daugiau pasiruošti gintis nuo besikėsiančio užpuoliko, o premjeras tam galėjo tikrai tarti, nes niekas nesąs tikras, kad Rusijos komunistai nepradės karo. Tokioje dvasioje paskutinę kalbą pasakė ir gen. Eisenhoweris, tuo net nustebinęs žmones, kurie buvo jau nusivylę dėl susidėjimo su Taftu.

Nors ir nedidelė naujiena, nes jau laukta, nuaidejo

IRANO NUTRAUKIMAS DIPLOMATINIŲ SANTYKIŲ SU D. BRITANIJA.

Tą yra nutaręs Mossadegh, bet kai to nutraukimo patvirtinimą norėjo gauti iš parlamento, nesurinko kvorumas. Tas įrodo, kad Mossadegh elgiasi ne pagal parlamento daugumos valią. D. Britanija į tai atsako: deryboms visada atviros durys, bet į santykių nutraukimą ji atsako naftos eksporto blokada.

Paskutiniu metu susidarė

TRYS NAUJOS PASAULY NERAMIOS VIETOS:

Indonezijoje vyksta kažkas panašaus į revoliuciją, kad net susisiekimas su jos sostine Jakarta yra nutrūkęs.

Pietų Afrikoje dėl spalvuotųjų žmonių diskriminacijos kilo didelės ir kruvinos riaušės, kurių metu yra užmušę.

Prancūzijos Tunise taip pat neramumai, nes Tuniso žmonės reikalauja savarankiškumo bei nepriklausomybės, ir nenori būti valdomi Prancūzijos.

Senosios žaizdos pamažu gydomos.

D. BRITANIJA TARIASI SU EGIPTU DEL SUDANO.

Derybos vyksta kol kas sėkmingai. D. Britanija pripažįsta, kad Sudano nusistatymą turi nuspręsti Sudano žmonės. Egiptas gi turi pretenzijų Sudaną prisijungti.

D. Britanija su Egiptu ir Su eco kanalo klausimu bando baigti geru susitarimu. Ir čia padaryta žymi pažanga.

ANTRASIS INTERNACIONALAS MILANE

taip pat sprendžia pasaulines problemas ir pasisakys visais opiais klausimais. Greta to ir žurnalistai iš už geležinės uždangos kalba apie dabartines žmonių žaizdas.

JTO komisija vergų darbui tirti yra surinkusi daug medžiagos apie vergų darbą Rusijoje, kuri tuo grindžia kanalų statybą ir kitus priverčiamuosius darbus.

Paskutinė naujiena yra ta, kad išrinktasis Rusijos komunistų centras

STALINĄ PALIKO VIŠOSE VIRŠUNĖSE

St

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	\$ 5.50	America & S. Amerika	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Contries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieskojimų kaina ..	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Linkimas į diskriminaciją?

Kanados lietuvių gyvenime tenka susidurti su gana keistu reiškiniu, kurį tenka kelti viešumai, kad jis geriau paaiškėtų. Tai yra tūlas linkimas į diskriminaciją, kuris pastebimas „Tėviškės Žiburiuose“ ir jų atstovaujame susigrupavime.

Formuojant KLB-LOKą buvo pastebėtas tos grupės neno ras į LOKą įsileisti socialdemokratams, bet tada tas reiškinys iš Kanados Lietuvių Tarybos pusės buvo aiškinamas kaip paprastas tam tikros grupės nenoras turėti daugiau konkurentų. Jau visai ryškiai, kas ir verčia susirūpinti, tas reiškinys išliko tariantis dėl Krašto Valdybos sudarymo pirmame Krašto Tarybos susirinkime. Čia jau atvirai buvo pasisakyta prieš atstovę Indrę, kaip prieš socialdemokratą. Atrodo, kad baimė socialdemokratų „TŽ“ grupės žmonių, kaip kokia vandens baimės liga, yra labai didelė. Kai, įsiekiant kompromiso, vietoje atstovės p. Indrės buvo pasiūlyta atstovė p. Mankviene, kuri nėra socialdemokratė, tai ir ji nebuvo priimta tuo pretekstu, kad jos vyras esąs socialdemokratas. ... Vadinasi, „TŽ“ grupei socialdemokratai iš viso yra ir iš tolo nepriimtini žmonės, todėl ir siekiama jų diskriminavimo.

Tūlą painingą šios tendencijos kely sudarė atstovo Šapokos reaguojimas į atstovo Rinkūno inkriminavimo taikymą kandidatavusiai į Krašto Tarybą Winnipeg Jurgii Januš, kai todėl, kad jis dalyvavo Sūnų ir Dukterų draugijų atstovų suvažiavime. Atst. Šapoka atsakė atst. Rinkūnui Lietuvių Chartos deklaravimu, kad visi lietuviai yra lietuvių bendruomenės nariai, neišskiriant nei komunistų. Atrodytų, kad p. Šapoka lyg tai diskriminacijos tendencijai nepritarė. Bet štai, 40(145)-me „Tėv. Žiburių“ numeris tas pats p. Šapoka deda tūlo K. Astravo straipsnį „NL“ Redaktorius J. Kardelis kalba nesąmones“, kuriame bandomi diskriminuoti jau ir sportininkai ir skautai. Aplekiant jo, anot jo „nesąmones“ ir parastiausios logikos stoka (nes kuo gi J. Kardelis kaltas, kad Krašto taryboje dalyvauja sportininkai ir skautai?), tenka sustoti ties kaip tikta diskriminacinio pobūdžio K. Astravo pareiškimu (apibūdinus sportininko savoką „pagal Olimpinius ir Internacinalinius nuostatus“): „sportininkas negali dalyvauti tokiuose suvažiavimuose, kaip sportininkas. Skautai irgi yra jauni, kaip tokie irgi nepriderėtų tokiuose suvažiavimuose dalyvauti. Tą turėtų „skautų vadai apsvarstyti“...

Taigi, K. Astravas jau aiškiai pasisako už diskriminaciją ir sportininkų ir skautų. O p. tyje? Gal mes ir leisime iš Šapokos, dėdamas tokį stariapnį be jokio prierašo, matyt, šianį mintimis solidarizuoją. Tat ir tenka svarstyti šis klausimas.

Beje, sportininkai ir skautai yra aktyvūs Bendruomenės ir jos organizacijos dalyviai ne nuo Krašto Tarybos susirinkimo dienos, bet žymiai nuo ankčiau. Ryškūs pavyzdžiai: ir Toronte ir Montrealy visą laiką Bendruomenės organizavime ALOKuose dalyvauja ir sportininkai ir skautai. Nie kas prieš jų dalyvavimą balso ankščiau nekėlė ir, reikia manyti, ir ateity nekels, išskyrus K. Astravą su jo pasisakymams davusiu vietas „TŽ“ redakto-

riumi. Nes ir skautai ir sportininkai yra pilnateisiai Bendruomenės nariai, kurių niekas neturi teisės diskriminuoti. Neab jotina, kad ir skautų ir sportininkų dalyvavimas Bendruomenėje ir jos organizacijose yra teigiamas ir naudingas faktas. Tuo mes tikrai pasidžiaugti galime. Ir, pagaliau, jeigu kas ir norėtų sportininkus ir skautus diskriminuoti, tai reikia paklausti: kokių gi pagrindu? Mums K. Astravo suminėti Olimpinių ir Internacinalinių nuostatų nepakanka. Kai tu organizacijų dalyviai eis Olimpinius ar Internacinalinius susibūrimus, jie mokės ten (ir tikrai moka) pasielgti kaip reikia, o kai jie yra pilnateisiai Lietuvių Bendruomenės nariai, jie ir čia moka tinkamai pasielgti. Mes galime tik džiaugtis jų ir pilietiniu, ir visuomeniniu, ir valstybiniu suipratimu. Todėl ir kyla klausimas: kodėl juos diskriminuoti?

Ir šį klausimą, kai aiškėja jau plačiau išsilyjejančios diskriminacinės tendencijos, statyti viešai ir atvirai. Tenka ji svarstyti ir aiškintis.

Jau KLB-LOKO veiklos metu teko pastebėti, protarpiais ir smarkiau pajusti, tas tendencijas, kurių tikslas, atrodo — pasitenkinti tuo, kas yra „Kiek užsiregistravo, tiek ir u tenka“. — dažnai tekdavo išgirsti iš „TŽ“ lagerio žmonių Vienu laiku net buvo grasina ma, kad jeiku tuo Kanados Lietuvių Centro Tarybos atstova LOKE nepasitenkina, tai Torontas eis į rinkimus, nelaukdamas, kada Centras sutvarkys visą Kanadą... Taigi, tiksliai aiškus: pasitenkinti tuo, kas suregistruota tūlose vietose, kita nesvarbu. Girdi, vis viet visų nesuregistruoti ir visi vien Bendruomenėje nedalyvauja. Žodžiu, mes patenkinti mažuma ir visumos mes nereiki kalingi.

Tačiau šis, nors nepriimtinas Bendruomenei nusistatymas, buvo, kaip atrodo, pasyvus veiksnys, tiesa, kai kur pasireiškė ir kaip pasyvus pasipriešinimas (šamoningas nesirūpinimas daugiau sutelkti žmonių Bendruomenėn), bet tai, kas pasireiškė Krašto Valdybos sudaryme ir kas dabar reiškiasi „TŽ“, jau kelia susirūpinimą. Prie ko gi einama? Prie ko vedama KL Bendruomenė? Ar iš viso galima daryti taip, kad tūli visuomenės susigrupavimai, nori Bendruomenėje dalyvauti ir pareiškia daug geros valios, būtų taip lengvapeidiškai atstumiami, diskriminuojami? Koks gi kriterijus pradedą reikštis? Ir kur paliekama Lietuvių Charta? Ar gal ir Lietuvių Charta, kaip Atlanto Charta, yra tikta nesupratimųjų arba naiviųjų akimis? Ir kaip bei kur mes eisime ir kokių principų laikysimės ateityje? Gal mes ir leisime iš Šapokos, dėdamas tokį stariapnį be jokio prierašo, matyt, šianį mintimis solidarizuoją. Tat ir tenka svarstyti šis klausimas.

Cia kaip tikta visu autoritetingumu išskyla Kanados Lietuvių Tarybos principų reikšmė, svarbumas ir svoris. Kanados Lietuvių Tarybos organizacijos nuostatai nediskriminuoja nieko, kas į ją dedasi. Kanados Lietuvių Taryba su savo centru — KLCT ir ateityje kas kovos už toleranciją ir prieš diskriminaciją. Ir iš šios pusės Kanados Lietuvių Tarybos buvimas yra labai svarbus. J. Kardelis.

Gyvenimas Lietuvoje ir Latvijoje

Viena iš sugrįžusiųjų vokiečių, Lietuvoje gyvenusių tik 1948-49 m., o vėliau, iki grįžtant, Latvijoje, netoli Liepojos, tarp kitko, pasakoja:

„Kaimuose, iki kolchozų atsiradimo, ūkininkai laikė ūkio darbininkus ir jiems per metus mokėdavo iki 400 rublių. Atsiradus kolchozams ir suvairius į juos visus ūkininkus, kolchozai niekam nemokėjo pinigais. Už darbą žmonės gaudavo tik javų ir tų nevisuomet būdavo, nes kolchozas, atidavęs valstybei prievoles, apmokėdavo MTS už mašinų pasiskolinimą, pritrūkdavo sėklai. 1948-49 m. pragyvenimo standartas kaime buvo gana augštas. Žmonės švaistėsi pinigais ir maisto produktais, nes jų buvo perteklius. Pav., už vieną darbo dieną, kasant pas ūkininką bulves, gaudavau 20 ir daugiau rublių pinigais, visą dieną maitindavo ir dar vakare duodavo 20 kiaušinių ir lašinių.“

1950-51 m. iš Latvijos kelis kartus buvau Lietuvoje aplankiusi. Pragyvenimo standartas buvo visai smukęs: žmonės valgė tik duoną, o ir ta buvo juoda, kaip žemė, neskani ir su 70 nuos. bulvių priemaišų...

Radio aparatų mačiau turint, tačiau žmonės juos slepia, kad neįtartų klausantis užsienio. Už tai gresia 25 metai Sibiro. „Amerikos Balsas“ girdimas. Teko pasiklausyti ir kitų pranešimų vokiečių kalba iš Hamburgo ir Londono. Užsienio radio transliacijos komentuojamos gyvai, bet tik savųjų ratelėje. Naujausios pasaulio žinios tuojau pasklinda po žmonių. Paskutiniai įvykiai atidžiai sekami ir daromos savo tiškos išvados: karas jau rytoj ar karas po mėnesio... „Amerikos Balsas“ pranešimai labai naudingi, nes duodami sava kalba, bet per nuobodius, aiškinant, kas yra bolševizmas. Tai Lietuvoje žinoma ir b „Amerikos Balso“, net kur kas geriau...

Daug komunistų Lietuvoje nebuvo. Visoje apylinkėje galėjo būti 2-5, bet ir tai ne visai kompartijos nariai, nes tokius tuojau pat likviduodavo partizanai. Partijon žmonės verbuojami visokiais būdais: siūlomas geresnis darbas, tarnybos ir paskolos namams statyti. Žmonės partijon nestoja, nenorėdami eiti prieš savo sąžinę, bijodami ateities ir partizanų. Komunistų partijoje 70 proc. yra rusai ir žydai.

Apylinkėse buvo labai daug partizanų. 1950 m. balandžio mėn. Linkimuose, netoli Skuodo, partizanai buvo išplėję daug krautuvų ir kelis kolchozus išslavę, tačiau pakeliui šiek tiek ilgiau užtruko ir juos prieš aušrą ant tilto pasitiko milicija ir NKVD. Įvyko ilgas ir žiaurus susišaudymas, kurio metu žuvo labai daug partizanų.

Man dar gyvenat Paežeriu kaime, prie Upynos, 1948 m. gale, pas šeimininką atėjo penki partizanai, iš kurių du pažiūnai. Jie visi buvo jauni vyrai ir dėvėjo lietuviškas karpines uniformas. Tik vienas iš jų buvo vokiečių aviacijos karininko uniforma. Jie, pasitarę tarp savęs lietuviškai, priėjo prie manęs ir pristatė tą aviacijos karininką, sakydami, kad tai ma no tautietis. Jis man pristatė

kažkokia slapyvardė ir bavarų tarme pasisakė esąs kilimo nuo Miuncheno.

Kiek Lietuvoje didelis ir aktyvus partizanų veikimas, teik Latvijoje apie tai visiškai nieko negirdėti. Ten ir žmonės sovietams pasyvesni ir labai daug pataikūnų ir išdaikų. Palyginus su Lietuva, Latvijoje yra neįmanoma jokia antibolševikinė veikla. Ten ir jaunimas visu 100 proc. daugiau komunistinis. Vienas iš daugelio pavyzdžių: motina siunčia 15 m amžiaus sūnų bažnyčion, gi su jės skolas MTS už mašinų pasiskolinimą, pritrūkdavo sėklai. 1948-49 m. pragyvenimo standartas kaime buvo gana augštas. Žmonės švaistėsi pinigais ir maisto produktais, nes jų buvo perteklius. Pav., už vieną darbo dieną, kasant pas ūkininką bulves, gaudavau 20 ir daugiau rublių pinigais, visą dieną maitindavo ir dar vakare duodavo 20 kiaušinių ir lašinių.“

Vyriausybė imasi griežtesnių ir rafinuotiesių priemonių prieš partizanus. Jei apylinkėje pastebėtas partizaninis veikimas, ta apylinkė užtvindoma šnipais, kontroliuojami visi keliai ir vieškeliai, dieną naktį tikrinami asmenų dokumentai. Yra specialios skrajųjančios NKVD kariuomenės dalys, kurios iš nakties apsupa ištisas apylinkes ir kiekvienas, bent kiek įtariamasis ar pagautas atvykęs iš kitos apylinkės, suimamas ir pristatomas kontrolės centrui“.

Partizanai Kalininų apylinkėse 1948—1951 metais.

Nuo 1948 m. gyvendamas Kalininų apylinkėse, sugrįžęs turėjo ryšių su partizaniais, nors tiesiogiai jiems nepriklausė. Jis juos lankydavo sto vyklose, o apie juos sužinodavo iš ūkininkų. Apie 150 m. partizanai ėmė mažėti, bet paskutinių metų jų esą dar daugiau, kaip ankščiau. Palyginus su pasakotojų seniau žinomis partizaniais apie Žagarę, Kalininų partizanai atrodo dar geriau organizuoti, kas matosi jau iš jų aprangos. Jei Žagareje tik dalis buvo uniformuota, tai dabar jau visi turėjo vienodus uniformas, — su auliniais batais ir lietuviškomis kepurėmis. Žiemą — baltus apsiaustus. Pasakotojas pažinojo apie Kalininus keletą tokių grupių, nors jų veiksmuose ne dalyvavęs ir nebuvo liudininku.

Partizanų žygiai.

Sugrįžęs girdėjęs, kad partizanai įsiverždavo ir į miestelius, užpuoldavo milicijos nuostatus. Žmonės partijon nestoja, nenorėdami eiti prieš savo sąžinę, bijodami ateities ir partizanų. Komunistų partijoje 70 proc. yra rusai ir žydai.

Šokių vakarėlių Lietuvoje nėra. Jei toks kur rengiamas, tai ateina partizanai ir susirinkusiosius linksminis išblaško. Visų pirma tą namą, kuriame susirenkama, apsupa, kad niekas neišeitų. Paskui ta proga kolchozų tarnautojus, pirmininkus, sąskaitininkus ir pan. priverčia išsipirkti ir numauna jiems batus ir kelnes. Šitokios akcijos prieš šokių vakarėlius esą labai dažnas reiškinys. Būdamas partizanu Žagarėje, jis pats jose dalyvavo, o apie Kalininus ne vieną kartą buvęs stebėtoju.

Su milicija susitikti tokiomis progomis netekdavo. Jis šokių vakarų vengdavo, nes jo buvo pavojinga išsigėrimo proga. Milicija kaimuose visada jaučiasi nesaugi ir visur labai atsargiai elgiasi.

SPAUDOS APŽVALGA

OLGOS ČECHOVOS RAŠYMŲ PASLAPTIS

PLB Vokietijos krašto valdybos Informacijos patiekia ki lankėsi „buržuazneje“ Lietuvo no filmų artistės Olgos Čechovos atsiminimų ištraukas iš siskaitant su tiesa. „Neue Illustrirte“, kur ši artistė bjauriausiu būdu aprašinėja Lietuvą, Kauną ir Valstybės teatrą, kur ji gastroliavo. Informacijos kreipiasi ir teatralus ir prašo juos pasisakyti dėl šių Olgovos Čechovos rašymų.

Iš tikrųjų šitam reikalui išaiškinti reikia prisiminti tuos faktus, kuriuos po praėjusiojo karo buvo paskelbusi Vokietijos ir Amerikos spauda.

O suminėtoji spauda plačiai rašė, kad Olga Čechova, kaip Sovietų agentė, tarnavo Maskvai. Toje tarnyboje, ji buvo tiek apskri, kad buvo priejusi prie paties Hitlerio.

Kadangi Olga Čechova lankėsi „buržuazneje“ Lietuvoje, tai ji reikią ir apšmeižti, ne siskaitant su tiesa.

Yra tikra, kad Olga Čechovė va viską prasimano. Scenos tarnyba Kauno teatre buvo suorganizuota tvarkingai ir žmonės, kurie ten dirbo, buvo kaip ir karo tarnyboje. Kad Čechova išpūstai meluoja, matyti jau iš to, jog ji sakosi ne pajėgusi atsikratyti girtuoklių apipuoimo ir net tam tikslui atsivežusi kempines, kurias laikiusi krepslė, kad į jas galėtų išpilti degtinę...

Bet, jeigu Čechova, kaip rašė suminėtoji spauda, karo metu tarnavo Maskvai, tai ne gi ji dabar jai netarnauja... O todėl ir reikią dergti Nepriklausomą Lietuvą.

Pažinkime Kanadą

CANADA AUGA GREIČIAUNE GU JUNGTO VALSTYBĖS

(Canadian Scene). Dr. O. J. jis sako, kad per paskutinius 10 metų Kanados gyventojai padidėjo savo skaičiumi 2 ir pusę nuošimčio per metus, kai tuo tarpu Jungt. Valstybių gyventojų skaičius padidėjo tik pusantro procento.

EUROPOS LAIVAI ATPLAUKIA Į KANADOS VIDURĮ

(CS) Tuo tarpu, kai Kanados ir Jungt. Valstybių atstovai diskutuoja St. Lawrence jūros kelio statybą, kad galėtų perkelti jūros laivininkystę į Didžiuosius ežerus, kelios Europinės firmos jau siunčia savo laivus tiesiog iš Europos uostų į Didž. ežerų miestus.

Paskutinis susitikimas su partizaniais.

Tai buvo 1950 m. vasario m. 20 d. Tada Pasakotojas dirbęs kolchoze, bet negalėdamas iš darbo išsimaityti, eidavęs el getauti. Jis žinojęs, kad į pietus nuo Kalininų yra partizanai. Vienoje sodyboje ant kalno prie trobos ji pasitikęs vyriškis ir paklausęs, kas jis esąs. Pasakotojas atsakė, kad „vokietuks“, bet tas pareikalavęs dokumentų. Kadangi dokumentų neturėjo ir pažįstamų kaimo nebuvo, tai ji sulaukė išsiuntė kitą vyrą apie jį pasiteirauti. Tas, po kurio laiko grįžęs, pranešė, kad „šitas žmogus tvarkoje“.

Įėjęs į trobą pamatė, kad ji pilna partizanų. Jis likęs su jais visą vakarą — lošę kortomis, rūkė ir kalbėjosi. Vieną pažinęs, kad yra vokietis ir šis patvirtinęs, kad esąs kilęs iš Klaipėdos krašto ir jau 4 metai miške. Besikalbant, vėliau atėjo vienas vyras su radijo žinių pranešimu, kurį garsiai visiems perskaitęs. Žinios buvo mašinėle surašytos ant vieno lapo.

19 val. partizanai pradėjo ruošti. Visi prausėsi, skutosi, valė rūbus šepėčiu, valė batus batų tepalu ir kai kurie net dantis su dantų pasta. Paskiau ipsiautė baltais apsiaustais. Po to visi sutojo maldai. Vienas jų kalbėjo, o kiti kartojė. Maldoje buvo paminėti žuvusieji draugai ir mirusieji artimieji. Po to užsėdė kepurės pusblausi dainavo ir kariškai saljutavo. Atsisveikindami jie jam sakė, kad jis Vokietijon negrįš. Partizanai išėjo, o jis liko sodyboje nakti.

DAR LIKO 7.

Atsiliėpdama į savo laikui „N. L.“ M. L. B. D-jos atsišaukiamą — paremti 10 priešlaudoje esančių mažlietuvių senelių, atsirado kita mielaširdinga tautietė: p. Harry Lapas, Toronto, kuri M. L. B. D-jos pasiūlymu parems šilutiškį senelį Miką Gorke.

P. Jul. Aniolauskui ir p. Jevai Andruskevičienei jau ankščiau apsiėmus globoti du senelius, liko dar 7, kurie neturi rėmėjų.

M. L. B. D-jos Valdyba.

KLBENDRUOMENĖS REIKALAI

Svarstant Krašto Valdybos dr. S. Prapuolenytė, d) biblioreikalus, inž. J. Slizys referavo intelektualų klubų reguliarną.

Nepasitenkinus jo skaitymu, sudaryta komisija, kuri galutinai jį paruoš. Į komisiją įėjo: inž. J. Slizys, K. Grigaitis ir Matulionis.

Įvairių sukačių ir kitų iškilmingų progų atvejais, nutartą pasiūsti sveikinimus lietuvių bei ir lietuvių tautai nusipelnusiems asmenims.

Po to šv. sk. pirm. A. Rinkūnas referavo švietimo reikalus. Čia buvo perskaitytas Lituanistikos Instituto bei vidurinių lituanistinių mokyklų steigimo statuto projektas, kurį paruošė Dr. M. Anyšas, mok. K. Gečas ir Iz. Matusevičiūtė.

Valdybos nusistatyta eiti prie platejančios šio darbo schemos palaipsniui. Šv. K-ją paprašyta pirmoj eilėj atkreipti ypatingą dėmesį į šeštadienių prad. mokyklų aprūpinimą ir kt.

Į Lituanistikos Instituto projekto paruošimo komisiją iš Valdybos pusės paskirtas inž. J. Slizys. Valdyba pageidavo, kad Statuto projektas būtų paruoštas ir patiektas svarstyti tik antrajam Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos atstovų suvažiavimui.

Pr. Al.

KLB švietimo komisijos informacija Nr. 2

1. Remiantis KLB Tarybos suvažiavimo nutarimu, sudaryta komisijos sudėtis: pirm. A. Rinkūnas, sekr. J. Gaizutis ir nariai: dr. S. Prapuolenytė, V. Matulaitis, Iz. Matusevičiūtė, J. Kraliauskas ir J. Mikšys.

2. Našesnės Komisijos darbo dėliai yra nutarta veikti skyriais. Sudaryti šie komisijos skyriai: a) pradžios mokyklų vadovas V. Matulaitis, b)

5. Komisijos adresas yra: J. Gaizutis, 135 Gorevale Ave, Toronto, Ont.

c) vaarros stovyklų, vadovas K. L. B. Švietimo Komisija.

Politinis egoizmas

Buvo daug imperijų, kurių sienose saulė niekada nenusi-leisdavo. Bet jos išblėso, išnyko, ant jų griuvėsių kilo kitos. Per didelės apėtintas jas numarino, o išretėję legionai kovos lauke nebesugebėdavo prieš sulaikyti net prie natūralių sienų. Ir nebelikdavo saulei imperijoj vietos net patėkėti.

Valstybinis politinis egoizmas yra baisus, nepateisinamas ir dažnai brangiai apmokamas. Prisiminkime tik lenkų su vokiečiais Čekoslovakijos dalybas, kai lenkai „laimėjo“ Tšiešą, tuo prailgindami atviras sienas su vokiečiais. Bet visų didelė pagunda ryti, o nebesu-virškinti ir... užspringti. Vokietija jau du kartus krito po sa-vo pačios išgalstu dalgiu. Bet egoizmas imti-nemiršta. Gausi didžiausių kurjojų.

Dabartinis egoizmo meiste-ris sovietai. Tik duokit, mes imame. Jei negeruojų, tai ap-gaule ir smurtu. Be jokios gė-dos išmarina Karaliaučiaus sri-tį (Kailningradas!), kurioje nei su žiburiu nerasi istorijos lapuose rusų pretenzijų. O da-bar grynai „rusiška“ vietovė, net su rusiškais vietovių var-dais. Išpjovė vietinius, parga-beno mongolų ir baigtas kriuk-is. 100% rusų sritis. Leng-va ir išbandyta teorija. Tose pačiose ordino vietovėse įgy-vendinta (prūsų išnaikinimas).

Visur jieškoma pasiteisinimų ir savo nekaltumo įrodymo. Juk ir mūsų kaimynė Lenkija, „pateisino“ žalogovskijadą, iš kurios turėjo menką naudą, o prieš save nustatė visą lietuvių tautą. Ir šiandien jos apetitai nemažėja. Vilnius, Dancigas su plačia sritimi, Lvovas ir tt. Mieli, nebekurkit istorijos ant klaidingų pamatų. Kils iš griu-vėsių Ukraina, kils Lietuva, nes tavąją globą pažino.

Visi nori gyventi ir dirbti sau. Pažvelk į kolonijų politi-ką. Baltųjų egoizmas ir čia prieina galą. Kolonialė paliti-ka eina į galą. Iš po spektų įstrūksta riebus kšneliai ir kuria nepriklausomybes. Da-bar kitais varda is vadina kolo-nialę politiką, tai globa, pro-tektoratas, išlaisvinimas, etc. Bet kaip bekrūkštys, visur ra-si nuogą egoizmą, išnaudojimą, tik pridengiant švelniais pasitei-sinimo žodžiais. Juk sovietai jau „išlaisvino“ trečdalį žmo-nijos, kur vyksta bjauriausia im-peralistinė politika, dar žiau-resnė už pirmųjų kolonijų kū-rimo. Tik sovietai melais vis-ką pridengia, paverka aukso ir rusiško imperializmo apaštalų randa visur. Bet ir jie už-springę vieną dieną. Istorija išimčių nežino. Nesurakinsi vi-so pasaulio Sibiro taigose, ne numarinsi laisvės troškimo su-čekisto nagaika. Kas ne kas,

Vilnius 1939 m. rudeni

(Žiupsnelis prisiminimų iš Lietuvos kariuomenės įžengimo į mūsų sostinę).

Kai 1939-tųjų metų, gražų, paskutinį rugpjūčio mėn. die-nos vakarą nevaržomas jokios gimnazijos uniformos (tai bent laisvė atrodė!) išėjau su draugu iš kino, jaučiau širdy-ję kažin koki sunkumą, (tik gink Dieve, ne dėl rytojaus pra-sidedančio mokslo). Ar tai tvankus oras, ar paniurę gy-ventojų veidai, dėl neramių die-nų tuometinėje Lenkijoje, veik-ė žmogų taip slėgiantiai, sun-ku buvo atsakyti. Gal dalina vyrų mobilizacija ir išsiunti-mas Vilniaus pulkų į Vokietijos pasienį taip veikė mus prie-slegiantiai. Bėjome namo Gedi-mino gatvę, (buv. Ad. Micke-vičiaus) girdėdami iš praeivių lūpų tik niemcy, niemcy... (vo kiekiai, vokiečiai.).

Saulėta, rugsėjo mėn. 1 d. rytą, pabudau iš saldaus mie-go. Užsukau radiją ir po gra-žios muzikos išgirdau 3 žo-džius: „uwaga, uwaga — nad-chodzi“ (dėmesio, dėmesio — ateina). Pradžioje nesupratau tų žodžių reikšmės, tačiau 11 val. viskas buvo aišku: Europo-jė prasidėjo II-ras pasaulinis karas. Vokiečiai jau bombardavo daugelį Lenkijos miestų, jų tarpe ir sostinę Varšuvą, žy-guodami Lenkijos žemėmis.

DAUGIAU PRIVACIOS INICIATYVOS.

Rašo Leopoldas Dymša, b. Lie-tuvos konsulas Vokietijoje.

Per greit amerikonejame,—sako vieni.

Per lėtai, —sako kiti. Teisybės elementų yra abie juose pasakymuose. Pamėg-džiodami blogus papročius, at-nešime tautai žalą; išmokdami gerų savybių, būsime jai nau-dingi.

Vienas daugelio gerų šio krašto gyventojų bruožų yra jų mokėjimas nelaukti viso ko iš viršaus, mokėjimas imti ini-ciatyvą į savo rankas ir siekti pagalbos ar raginimo.

Ypatingai pažymėtinas yra privatus duosnumas. Amerikos raudonasis kryžius, įvairios klinikos, draugijos kovai su tu-berkulioze, polio ar vėžiu yra galimi dėl to, kad privatus žmo-nės aukoją milijonus dolerių ir kad įvairiose srityse pasižy-mėję asmenys nesigaili tiems tikslams savo žinių ir savo jė-gų. Tuo būdu milijonams nelai-mingų nešama pagalba, leng-vinamas jų sunkus likimas.

Atrodo, kad ir mes nenusi-dėsime lietuvių tautai, jeigu šia prasme „suamerikonėsi-me“, pasidarysime duosnesni ir dar daugiau padėsime Bendram Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui (BALFui), tai garbingai mūsų organizacijai, kuri, nepažindama srovinių ginčų, su kukliu technišku per-sonalu, atlieka sunkų labdaros darbą, norėdama nors truputį šilimos ir šviesos suteikti šal-tame ir tamsiame likime atsi-dūrusiems mūsų broliams ir se-serims Europoje.

Pagrindiniai pakeisti Lietu-vių tremtinių buities šiandien mes negalime, nes negalime pa-veikti tų jėgų, kurios žymiai pa-saulio daliai atnešė vergiją ir kančias. Bet darykime, ką įstengiamė, aukokime BALF-ui nors mažą mūsų uždarbio da-lį, ir eikime jam į talką, kada jis mus šaukia, vykdydamas me-tinį vąjį.

savo Tėvynę pastatė savo darbu ir praktiku. Laisvės. — Ji vėl stas graži ir jauna savo kūryba. Tik mūsų troškimas pamiršti šį egoistinį pradą ir įnešti daugiau idealizmo į ko-vą prieš didįjį barbarą.

Ši liga siaučia ir pas mus. Tai partinis egoizmas. Jis daug suėda valandų, norų ir ener-gijos, kas viskas taip reikalin-ga vadavimo darbu. Tautos nelaimė yra vietinės rietenos. Šių dienų prancūzai sunsa (at-leiskit) ne dėl kolonialinių ka-rų, o dėl partinio egoizmo.

Tikiu, kad visi supranta die-nų svarbumą ir įvertina kovos sunkumą, mes vieną kartą ego-izmą ir vieningai kovai suri-kiuos gretas. R. Medelis.

Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim...

O VILNIAUS NEUŽMIRŠK, LIETUVI!

Mūsų tautai taip likimas lė-mė, kad jos sostinė Vilnius, beveik su trečdaliu Lietuvos ploto, per 19 metų nešė jun-gą. Kovojo lietuviai dėl savo miesto, tačiau mažos tautos šauksmas paliko tik „tyruose šaukiančiojo balsu“.

O švenčionių, Dūksto, Ig-nalinos, Ašmenos, Druskinin-kų ir kt. vietovių lietuvis, ne-palūžo po sunkia okupanto naš-ta.

19 metų jis, kiek įmanyda-mas, kovojo su gausingesniu ir stipresniu priešu, gindamas savo teises lenkiškuose teismo-se, kovodamas dėl lietuvių kal-bos, lietuviškos spaudos, aukš-tose Lenkijos įstaigose. Dar ir šiandien prisimenu vieną iš dau-gelio faktų, kurių aprašymui, gal tektų skirti ištisus toms, kai klasės draugo — St. B. tė-vas pėsčias žygiavo į Varšuvą (apie 800 km) Švietimo minis-terijon, prašydamas sūnui įsto-jimo lietuvių gimnazijon leidi-mo, kurio atsisakė duoti Lydos apskrities įstaigos. Dar ir šian-dien prisimenu išdaužytus gim-nazijos langus, pašapos žo-džius, žiaurius vaivados Bo-cianskio laikus, kai jis Vilniaus lietuviams buvo antruojų Mu-ravjovu.

Tačiau vargas ir nuolatinė kova gimdo galiūnus. Vilniaus krašto lietuvis pasidarė kieta kaip titnagas: nepadėjo siunti-mas į Lūkiškių kalėjimą, nepa-dėjo ir Berezos Kartuzkės koncentracijos stovykla, nepa-dėjo net ir lietuviškųjų pava-džių lenkinimas, kaip pav. Ga-latilis ir Golotylec ir tt.

Lietuviai savo tikslo siekė, tikėdamas į gražų rytojų. Jis ir surado priemonės savo lietuviš-kumui išlaikyti, mokydamas vaikus namuose, skaitydamas konfiskuojamus laikraščius, klausydamas Lietuvos radio.

Be abejo, šios kovos padrasi nimui buvo N. Lietuva, kuri dėl savo sostinės sielojosi 19 metų, dalindamasi kartu su Vilniaus lietuviams jų nelaimėmis, paguosdama juos varge.

Džiaugiamės Vilniaus grįži-mu, bet ir užmirštame jį po tru-putį. Atrodo, kad jis jau yra mūsų kišenėje amžiams, kad Vilniaus klausimą kartais su-minime mažu straipsneliu ir įdėdami kokią nors jo nuot-rauką laikraštyje.

Bet mūsų kaimynas nesnaudžia. Jis yra paleidęs visą pro-pagandinį aparatą, skelbdamas rytų sienų ir Vilniaus lenkišku-mą.

O mes, paskendę tarpusavio valdžios ginčuose, užmiršome visiškai būsimos Lietuvos širdį — Vilnių.

Mieli vilniečiai! Pradėkime nors pamatus dėti, susiorgani-

zuodami į stiprų vienetą. JAV jau veikia Vilniaus Krašto Lie-tuvių Sąjungos, laikas būtų su-sirūpinti tuo reikalu ir Kana-doje gyv. Vilnijos lietuviams. Juk mes geriausiai pažįstame prieš kovos būdus ir jo bota-gos smūgius ant mūsų pečių! Nemanau, kad bus laikas, kai išgirsime SOS ženklus Vil-niaus gelbėjime. Stokime į vienas gretas, prisimindami mūsų darnias eiles ir gražų su-gyvenimą Vilniuje!

Norėčiau priminti, kad šie-met, švėsdami 13-tus Vilniaus grįžimo metus, mes, Vilniaus krašto lietuviai, kaip vienas, pa-remtume Tautos Fondą nors ir negausiomis aukomis, taip pa-įstėdami, tremtyje varge at-sidūrusiems Vilniaus krašto lie-tuviui, savo dosnią, vilnietiš-ką ranką.

Čia, pavyzdžiui mums gali būti Mažosios Lietuvos lietu-viai, kurie tremtyje, išvystę gan stiprią veiklą, remdami sa-vo veikėjus, gimnazijos moki-nius, leiddami įvairaus turinio propagandinę medžiagą.

O tuo tarpu mūsų kovoto-jai — kaip M. Biržiška, sun-čiai pragyvena, nors dėl Vil-niaus kovojo savo visą gyve-nimą. Taip, gal vienas antras nusiunčia į Vokietiją siuntinė-lį, vienas antras paskaito ten-dencingą straipsnį apie Vilnių — tuo ir viskas baigiasi.

Tad dar kartą — stokime į stipriai organizuotas gretas, nes tik tuomet galėsime būti tikri dainos žodžiams... „už kalnų, karalių kapas, Vilnius vėl priglaus pulkus...“ Kbr.

NAUJI L. V. 16 GIMNAZI JOS RĖMĖJŲ BŪRELIAI.

106-tas c. o. Mr. Kazys Ma-linauskas, Chicago, Ill., USA, — mok. Hildą Kūnaitę;

107-tas c. o. Dr. Marija Svo-telienė, Baltimore 1, Md., US A., — mok. Juozą Rickį;

108-tas c. o. Mrs. Doma Šle-ževičienė, Chicago 9, Ill., US A — Oną Butkutę;

109-tas c. o. Kun. B. Sugin-tas, Chicago 28, Ill., USA — mok. Eriką Lungaitę;

110-tas c. o. Mrs. P. Rauli-naitis, Melbourne, Australia, — mok. Adelę Liūdžiuvaitę;

111-tas Inžinierių Elektrikų Grupė, c. o. Mr. V. Paviličius, Chicago 36, Ill., USA — mok. Renetą Lipertaitę;

112-tas c. o. Mrs. Ona Ta-lalienė, Chicago 36, Ill., USA, — mok. Joną Timpą;

113-tas c. o. Mr. Antanas Markauskas, Melrose Park, Ill., USA, — mok. Marietą Haufaitę;

114-tas c. o. Mr. Juozas Šu-

KAS NORĖTŲ PADARYTI KALĖDŲ DŽIAUGSMĄ?

Artinasi Kalėdų šventės. Jos ir šiais metais daugeliui bus la-bai liūdnos. Pabėgėlių stovyk-lose, prieglaudose ir sanatori-jose yra dar šimtai mūsų tautiečių. Didžioji jų dalis trem-tyje neturi jokių giminių ar šiaip artimųjų, iš kurių gae-tų tikėtis kokios nors paramos. Tai liudija neseniai gautas iš-vienos prieglaudos Vokietijo-jė mažlietuvių varguolių sąra-šas. Sunku visus jų maldavi-mus ir prašymus patenkinti. Todėl bent Kalėdoms, tą kri-kščionijos džiaugsmo šventės proga, norėtusi jų sunkią da-lią bent kiek paskaidrinti. No-rėtusi jiems duoti pajusti, kad jie ne visiškai užmiršti ir kad lietuviai pagal savo išgalę pri-simena savo silpnuosius bro-lius ir sesias, bent vieną kartą per metus.

Tat, kas bus tie, kurie norės tiems varguoliams padaryti Ka-lėdų džiaugsmą?

Kiekvienas gerasirdis tautie-tis, noris betarpiai pasiųsti ma-žą dovanėlę, mielai gaus adre-są ir informaciją per Maž. Lie-tuvos Bičiulių D-jos Montre-alio Skyrių, į kurią prašome kreiptis sekančiu antrašu: 7116 Cartier Str., Montreal, P. Q.

M. L. B. D-jos Valdyba.

kys, Toledo 2, Ohio, USA, — mok. Irmą Vidraitę;

115-tas c. o. Mr. St. Gudas ir Mr. Petras Ulėnas, Brook-lyn 21, N. Y., USA, — mok. Danutę Dambrauskaitę;

116-tas c. o. Liet. Kat. Mo-tery Dr-ja Hamiltono Skyrūs, c. o. Miss Alb. Grajauskaitė, Hamilton, Ont., Canada, — mok. Joną Miliuką;

117-tas c. o. Maž. Lietuvos Lietuvių Dr-ja c. o. Mr. M. E. Nauburas, Chicago 16, Ill., US A, — mok. Vilių Lenertą;

118-tas c. o. Mrs. Kazė Šventoraitienė, Brooklyn 7, N. Y., USA, — mok. Ginterį Ok-są;

119-tas c. o. Miss Laima Ab-ramkaitė, Springfield, Ill., USA, — mok. Genovaitę Du-bauskaitę;

120-tas Bostono Liet. Teisi-ninkų Dr-jos Skyrūs, c. o. Mr. J. Vembrė, So. Boston 27, Mass., USA, — mok. Osvaldą Kušneraitį;

121-mas Rėm. Būrelis „Atei-tis“, c. o. Mrs. K. Keblinskienė, Brockton 50, Mass., USA, — mok. Eduardą Miliuką.

122-ras c. o. Mr. Zenonas Gerulaitis, Cicero 50, Ill., US A, — mok. Reginą Šneliūtę;

123-c. o. Mr. Petras Tumė-nas, Valencia, Venezuela, — mok. Olgą Juodsnukytę;

124-tas ir 125-tas c. o. Kun. B. Sugintas, Chicago 28, Ill., USA, — Kazį Šnelių ir Alvyrą Atamavičiūtę.

Kirtimų aerodromas, kuriame buvo užsiklė keli „Los“ tipo bombonešiai ir gan didelės ben-zino atsargos.

Tik kelios karo dienos, o Vilnius pasikeitęs iš pagrindų: parkai užstatyti vežimais ir arkliais, kurie, neturėdami pa-šaro, graužia medžių žieves, gatvės nešvarios (namų sargai nebuvo jau policininkų kontro-liuojami), tuščios krautuvų vitrinoms, o garsieji Vilniaus ve-žikai, pašaukti kariuomenėn, privalejo užleisti savo vietas, gražiajai lyčiai, kuri taip pat, išdidžiai „laikosi“ sėdynėje...

Gatvėse dažnai girdima lie-tuviška daina ir kalba. Tai vis Vilniaus krašto — Mėlagėnų, Tverečiaus, Adučiškio, Varėnos ir kitų apylinkių lietuvių tautos sūnūs, pašaukti ginti okupanto valstybės. Nieks jiems nedraudžia dainuoti, nieks iš jų kalbos nesišaipto: „juk 1410 m. prie Žalgirio, lietuviai su lenkais nugalėjo vo-kiečius“ — kalba mano mane lenkai. Taip, lietuvis yra ge-ras karys. Nepaslapstis tai ir lenkams, todėl užmirštami visi vavaiadų įsakymai, o kalbama, kad Lomžos pulke, taranvės nuo švenčionių „Perkun Lit-win“, kuris buvo pulko meis-teris granatos metime, perme-tė ją net per pulko kareivinių namus... Arba, Radome, (100 km už Varšuvos) vien tik iš lietuvių sudarytas karių sky-rius, viename pratimų žygyje

su šaudymais, užėmęs visoje di-vizijoje pirmą vietą.

Lietuviai, perjauni kariuome-nėn, arba negavę šaukimų, klau-somės žinių, laukdami Vilniaus likimo... O gal jis grįš prie Lietuvos? Kad Lenkija žlugs, esame visi vieningos nuomo-nės, nes miestai krenta kaip la-pai rudenį. Pabėgėlių masės užplūdo Vilnių, kuris iš 200 tūkst. gyventojų išaugo beveik dvigubai. Galvojame sau: jei-gu Vilnius atitenka Lietuvai — išlaikyti tokią dykduonių ma-gę, duok visiems maistą, (jis vėliau ir buvo dalinamas Lietu-vos kariuomenės) darbą. Bet sentimentus nugalai noras išvys-ti tikrovėje trispalvę Gedimi-no kalnė, kas buvo jau nuo lan-kymo, Vilniaus lietuvių „Ry-to“ pradžios mokyklos laikų, kada per kiekvieną pašišybos pa-moką, mėgiamiausia tema bū-vo Gedimino kalno pašymas su dar didesne Lietuvos vėliava ant jo.

Bet... Rugsėjo mėn. 17 d. sekmadienį, apie 6 val. ryto iš-girstu lėktuvų motorų ūžesį. Su silpnos priešlėktuvinės ar-tilerijos šūviais, (tik nuo Trijų Kryžių kalno) pamatau į rytų pusę skrendančius ne vokiško tipo lėktuvus. „O gal tai mi-šų — Lietuvos“ — prasitariu tėveliui. Bet vėl susigėdinu to-mu klausimu. Juk jie tuomet skristų į vakarus! Bet vėl ky-la mintis, kad jie Vilniaus ne-bombardavo, tad galėjo būti

Lietuvos... Tačiau tai paliko tik gražia svajone, nes per po-pietį išgirstu, kad Raudonoji Armija peržengė Lenkijos sien-ą ir eina „vaduoti“ iš poniš-kos Lenkijos savo brolių ukrai-niečių ir gudų...

Dabar jau aišku, kam teks Vilnius. Viena sostinės tauty-bė džiaugiasi, bet lenkai mie-liau dabar norėtų pas save ma-tyti „Litwą kovienską“, gal būt atiduodami jai ne tik Lie-tuvos sostinę, bet ir savo Var-šuvą. Nuo pažįstamų lenkų neužsidaro durys: kiekvienas ateina ir teirauasi, ką sako Kaunas, kodėl lietuviai nežy-giuoja į Vilnių? Tempora mu-tantur! Dar taip neseniai, (ul-timatumo laikais) gal būt, tie patys žmonės, atvykusiam va-dui Rydz-Smigly šaukė „Mar-szalku, prowadz nas na Kow-no“ (Maršale, vesk mus į Kau-ną), šiandien, tie patys žmonės atvyksta su alyvos šakelėm, ašaromis akyse ir gražiais žo-džiais...

Ir senelis Vilnius laukia ant-rojo okupanto. Daugelio ap-skaiciavimu, jis turėtų būti pir-madienį naktį, kadangi nuoto-linis tarp Vilniaus ir Minsko yra tik 220 km. Jau sekmadienį naktį, iš įvairių įstaigų kaminų, rūksta dūmai — tai degi-nami svarbūs dokumentai, ku-rių tarpe gal ir esama įsaky-mų, išsiuntusių ne vieną lietu-vį į kalėjimą, arba lietuviškų jų mokyklų uždarymo. O per kaminą prasieržusius popierius

nuodėgulus, ant šaligatvių mė-to švelnus vėjelis ir mindžioja praivio batas... Keista pasi-daro. Iš tokio išdidumo, to-kios tariamos galybės viskas pa-virto pelenais, panašiai kaip ir su žmogaus kūnu.

Lenkijos kariuomenė, KOC, (Korpus Ochrony Pogranicza) policija, traukia per Vilnų Uk-mėrgės g-vė (į Ukmergę — Giedraičius), arba Basanavi-čiaus — Savanorių prospektu į Vievį. Aišku, dabar Lietuva jiems yra kaip ramus uostas po didelės audros jūroje, ne-svarbu, kad teks padėti tenai kardą ar šautuvą.

Pirmadienis, rugsėjo mėn. 18. Įvairūs skolininkai atneša į namus skolas, o tėvelis, kaip miesto savivaldybės pensinin-kas dar gauna už 6 mėn. avan-są. Susidaro pinigų krūvelė, bet kas iš to, kad nieko nusi-pirkti negalima, o jeigu kur ir parduodama, tai susidaro di-džiausios, garsiosios Vilniaus „kolejkos“. Šiuos pinigus, na-miškiiai palygina su įvairiomis markėmis ir caro rubliais, ku-rių palėpėje iš seniau buvo. Bet nepasakyk to lenkui — „juk mūsų zlotas yra padengtas iš vežtu Anglijon auksu“. Tai vėliau patyrė atvykę N. Lietu-vos bankų tarnautojai keisda-mi vilniečiams beverčius zlo-tus į litus, už kuriuos Vilniaus gyventojai galėjo nusipirkti „Maisto“ kumpių ir dešrų, ar skanaus „Pienocentro“ sviesto. Bus daugiau.

Vincas Krėvė

SUSILAUKĖS 70 METŲ AMŽIAUS.

Rašančiam ši menką straipsnėlį apie didįjį mūsų rašytoją Vincą Krėvę-Mickevičių, su juo pirmuoju, kaip su rašytoju, teko susipažinti ir iš jo raštų pajusti kūrybos grožį ir prasme visų pirma, kai tikrai pasirodė spaudoje jo „Šarūno“ prologas — „Naktigonė“. Tai buvo tas kūrinys, kuris ir sužavėjo ir užburė. Nuo to laiko jau literatūra, drauge ir lietuviškoji literatūra tapo gyvenimo būtenybe. O kai dabar tebeskaitau jo „Dangaus ir žemės sūnų“, neseniai perskaitęs Lagerkvisto „Barabą“, tai galvoju, kad Nobelio premija būtų buvusi teisingiau atiduota Vincui Krėvei už jo „Dangaus ir žemės sūnų“. Tiesa, „Barabas“ labai gražiai, nepaprastai lengvai parašyta knyga, bet „Dangaus ir žemės sūnų“ — nepalyginamai gilesnė ir didžiai plačios apimties kūrinys.

I ši žodį atsiliepiant, reikia pasakyti, kad visa, ką tikrai Krėvė berašė, visur jo kūryboje yra amptos platybės ir gylysis, išsamumas ir galybė. Jeigu „Dainavos šalies senų žmonių padavimai“ nepaprastu subtilumu atskleidžia žmogaus — lietuvių — sielos savumus, savaimingą jos lietuvišką formaciją, tai „Dangaus ir žemės sūnų“ tas subtilus vertinimas laikų prieš 1952-ųjų metus atskleidžiamas ir „Dievo išrinktos tautos“, ir istorinės to laiko būsenos pavaizdavimas. Tai yra tie duomenys, kurie įrodo Vincą Krėvę esant didžiu rašytoju, kuris, ką pasieš, gerai nusimano, ką daras. Bet teatleidžia didysis mūsų jubiliejaus egoistinis samprotavimas. Skaitytojui reikia nors trumpų žinių, jeigu jis nėra apsiapkęs su žymiuoju mūsų literatūros kūrėju.

Vincas Mickevičius yra gimęs 1882 metų spalio 17 dieną Subartonių kaime, Merkinės val., Alytaus apskrities, dzukas. Pasimokęs Merkinės pradžios mokykloje, jis bandė įstoti į vieną Vilniaus gimnazijų, žinoma, dar Lietuvos carinės okupacijos laikais. Nepasisekė. Mokėsi tada Vilniuje „šve daudamas“ — privačiai besiruošdamas. 1900 metais Petrapily išlaikė 4 klasių egzaminus, ir įstojo, pagal tuometinę madą, į Vilniaus kunigų seminariją, bet 1902 metais iš jos turėjo išstoti.

Tų pačių metų vasarą jam teko pažinti Kazanės universiteto kalbininką prof. Aleksandrą, kurį jis sudomino. 1904 metais Vincas Mickevičius išlaikė Kazanėje brandos atestą, tui egzaminus ir įstojo Kijevo universitetą studijuoti kalbų ir literatūros, bet dėl 1905 metų Rusijos revoliucijos turėjo keltis į užsienius ir studijuoti Vienos ir Lvovo universitetuose.

1908 metais V. Mickevičius pabaigė Lvovo universitetą ir gavo filosofijos daktaro laipsnį ir tais pačiais metais Kijevo universitete apgynė disertaciją magistro laipsniui, gavo aukso medalį ir pasiūlymą pasilikti Kijevo universitete profesorium. Tačiau su sąlyga, kad persikrištų į stačiatikių. V. Mickevičius tikybės mainikau iš nesutiko, o tas reikė, kad jis carinei nutautinimo politikai nepritaria, todėl ir universitete negalėjo dirbti. Kaukaze, Baku mieste, gavo gimnazijoje literatūros mokytojo vietą ir ten dirbo ligi 1920 metų.

Tuo laiku Kaukazo tautos kaip ir lietuviai, kūrė savarankiškas valstybes, laisvas nuo Rusijos okupacinio jungo. Ir tiurkai sudarė Azerbaidžano respubliką. V. Mickevičius buvo pirmuoju Lietuvos Respublikos atstovu toje naujoje Kaukazo valstybėje, deja, vėliau vėl Rusijos okupuotoje.

1920 metais grįžęs į Lietuvą V. Mickevičius dirbo Švietimo ministerijoje ir leido literatūros žurnalą „Skaitymai“. Nuo 1922 metų V. Krėvė-Mickevičius yra Vytauto Didžiojo universiteto profesorius ir ilgametis Humanitarinių mokslų fakulteto dekanas. (Dabar yra Filadelfijos universiteto profesorium).

Ir mokytojaudamas Kaukaze, ir profesoriaudamas Kaune, Vincas Krėvė visą laiką rašė. Per tą laiką yra išėję 12 tomų jo raštų, kurių tarpe: pasakos ir dainos „Sutemose“, pasakos „Šiaudinė pastogė“, dramų „Šarūnas“ ir „Skirgaila“, misterija „Likimo kelias“, „Dainavos šalies senų žmonių padavimai“, „Rytų pasakos“, „Raganius“, vėliausiai kol kas pasirodė pirmasis tomas „Dangaus ir žemės sūnų“. Be šių grynai jo kūrybos veikalų, jo yra išleista patarlių, priežodžių rinkiniai, Džukų poringės ir t. t. Visa tai sudaro labai didelį lietuvių literatūros lobyną. Atvirai sakant, Vincas Krėvė liūši dar rimtai neįvertintas.

Greta šios jo darbų srities, reikia suminėti ir kitas jo veiklos sritis. Visų pirma — visuomeninę. V. Krėvė veiklus lietuviškųjų organizacijų narį, kurių tarpe — šaulių sąjungoje, politinės srovės.

Nepaprastai reikšmingas jo politinis — valstybinis veikimas, apimantis patį tragiškiausį Nepri-

Partizanų dainos

Viena iš dabar grįžusių vokiečių, sekama lietuvių merginų papročiu, taip pat rinko dainas ir nusirašinėjo jas iš partizanų ir sąsiuvinius. Du tokius sąsiuvinius ji turėjo drašos, įsisiuvusi į paltą, 1951 m. grįždama į Vokietiją, slapta atsivežti.

Kai apie mus groja automatai,
Apie mus skraido mirtis,
Prisimenu gimtąjį sodžių
Ir melsvas mergaitės akis.

Sudie, Tu graži lietuvaite,
Pakelki žydriąsias akis
Į šitą Lietuvos gynėją,
Kuriam rėra baisi mirtis.

Sudie, Tu graži lietuvaite,
Laikas keliauti toliau.
Jei žūsiu už laisvę rytoj jau,
Manęs nebelaiki daugiau.

* * *

Ateis diena gal paskutinė,
Žiūrėsim, kas garbės sulauks,
Ar truks lietuviška krūtinė,
Ar mūsų priešas pasitrauks.

* * *

Mašina prie miško sustojo
Ir liepė jaunuoliui išlipti.
Jaunuolis pamatė po kojų
Tą duobę, kurioje gulės.

Geriau mane būtų mamytė
Mažytį užkasus visai be žvakės,
Kaip šunį į duobę įmes.
Dabar gi be karsto,

Dar kartą aplink apsidairė,
Dar kartą paklausė už ką?
Nors kruvinas duobėje gulėjo,
Bet lūpos šnibždėjo: už ką?

PLB Vok. Kr. V-bos Inform.

klusamos Lietuvos laikotarpį, naujosios Rusijos okupacijos laikotarpį. Krėvė buvo vad. Paleckio vyriausybės kabinete, kuriame ėjo pirmininko pavaduotojo ir užsienio reikalų ministerio pareigas. Jam teko išlaikyti imperialistinius Molotovo ultimatus; jam teko su Rusijos okupacinio komisaro Lietuvoje Dakanovovu kovoti dėl Lietuvos laisvės, o nepasisekus — pasitraukti. V. Krėvė-Mickevičius yra gyvas liudininkas to tragiško Lietuvos momento, kuris pats visa išgyveno ir savo pečiai pakėlė, kiek pajėgė ir leido objektyvios sąlygos, kovą už Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės išlaikymą.

Čia reikia suminėti, kad prieš kė laiko buvo pasirodę prieš kė laiko buvo pasirodę esą jis buvęs susitarinimo su SSRS draugijos pirmininkas ir t. t. Čia galiu būti ir aš liudininkas: Krėvė-Mickevičius tas pareigas nešė kaip, sunkiausią našta, Užsienio reikalų ministerijos prašomas. Tai man yra gerai žinoma. Ir neprotinga jį kaltinti už pasiaukojimą valstybės reikalui, kuris toks ir buvo, atsižvelgiant tų laikų sąlygų. Tikrai reikia jį paprašyti, kad visa tai būtų plačiau fiksuota raštu.

Skubiai išvykdamas nebuvo pasiėmęs nei ko valgyti, nei gerti, todėl išalko ir ištroško jis pats ir jo žmona, o priesakyje buvo plati tyruma, kurioje nei žolė, nei vaismedžiai neauga, ir joks gyvas garas nebesilaiko. Nukreipė todėl savo pėdas Juozapas į artimiausią vietą, kurioje žmonės gyvena, kad ten surastų maisto sau ir savo šeimai ir pašaro asilui. Ir pateko Juozapas su šeima pas esėjus, kurie atokiai nuo žmonių gyveno tykumos pakraštyje, kaip viena glaudi šeima, ir dirbo savo rankomis puošė žemę, kurios vaisiais maitinosi.

Kai įėjo į jų gyvenamąją vietą, sutiko Juozapas jaunus ir senyvus vyrus su kastuvais ir kitais įrankiais, kuriais naudojami žmogaus ranka lauko darbams.

Jų tarpe nesimatė nei moterų, nei pasenusių vyrų. Nesimatė nei jaučio, nei asilo, nei kitokio lauko darbams tinkamo gyvulio.

Visi jie buvo vienodai apsiutę, jauni ir senyvi, baltos mėsos drabužiais ir pasiūsoję savo liemenis audeklo juostomis.

Kai Juozapas paklausė juos, kuris yra danguje, vaikai, ar galėtų čia surasti nakties dėl nekalbėk man, kad esi sve atsiliepi prieglaudą sau, savo šeimai ir asilui, tarė jam atsakydami:

— Eisime pas mūsų mokytoją ir vadovą. Jis parūpins jū su nakvynei prieglaudą, kurios mes elgiamės su savo broliais, gyti ir gerti, ir jų kūnas jau

KULTŪRINĖ KRONIKA

PAGERBTAS PROF. M. KRAŠEVSKIO SUKAKTUVES

Rugsėjo 28 d. Los Angeles mieste, Kalifornijoje, buvo pagerbtas Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, Lietuvos universitetų profesorius, rektorius, mokslininkas ir visuomenininkas, profesorius Mykolas Biržiška, susilaukęs 70 metų amžiaus.

Pagerbime dalyvavo ir Amerikos universitetų profesoriai. Minėjimas turėjo sveikinimų ir meninę dalį. Galiausiai tarė žodį ir jubilatas, pasisakęs apie save ir savo darbus.

LAUKIAMAS MONTREALIŲ KONCERTAS

Lapkričio 16 dieną, lenkų salėje (1087 Queen St. ir Dovercourt kampe), dienos metu, 2 val. 30 min., bus dainų ir fortepijono koncertas, kurį išpildys operos solistė E. Kardelienė ir pianistas virtuozas K. Smilgevičius.

Jų koncertai Montrealy ir Amerikoje turėjo didelį visuomenės susidomėjimą ir pasisekimą. Op. sol. E. Kardelienė išpildė lietuvių liaudies dainas, originalius lietuvių ir tarptautinių kompozitorių kūrinius bei operų arijas, o pianistas K. Smilgevičius — lietuvių ir kitų tautų kompozitorių kūrinius fortepijone.

Amerikos lietuvių spauda jų koncertus labai aukštai įvertino, tiek dėl programos, tiek dėl interpretacijos.

JAU SUDARYTA DRAMOS KONKURSO JURY KOMISIJA.

Lietuvių Kultūros Fondo laik. JAV Apygardos Valdyba jau galutinai sudarė paskelbtos dramos veikalui parašyti konkurso jury komisiją. Į komisiją pakviesti Lietuvių Rašytojų Draugijos paskirti atstovai rašytojai Stasys Tamulaitis ir Aloyzas Baronas, Lietuvos Teatro aktorai Stasys Pilka ir Vytautas Valiukas ir Lietuvių Kultūros Fondo komisijoje atstovai įgaliojta jo valdybos pirmininkė Aldona Augustina vičiėnė. Šiuo metu komisija jau pradėjo susipažinti su atsiųtais veikalais.

Pakartotinai primenama, kad yra skirtos dvi premijos: pirmoji — \$ 500, — ir antroji \$ 300, —. Veikalų įteikimo galutinis terminas: 1952 metų gruodžio m. 31 diena. Veikalai siunčiami šiuo adresu: Jonas F. Daugėla 1863 West 47 str. Cleveland 2, Ohio.

Iki šiol jau gauti šie veikalai: Audronės „Bus Audra“, Ožkabardžio „Kanaarelė“ ir Šermukšnio „Audra virš taver nos“.

Jie paėmė jo asilą už pavadžio ir nuvedė juos ten, kur buvo jų vyresnysis ir mokytojas. Jį suradę, priėjo ir tarė jam: — Mokytojau, štai šie keleviai prašo naktigulto sau ir prieglaudos asilui. — Teneatstumia jų mūsų širdys, nes aplankė keleviai yra Amžinojo mums pasiūsti svečiai, — atsakė jiems mokytojas ir jų sielų vadas.

— Priimsime juos kaip brolius.

— Mokytojau ir mano gyvybės viespatie, — tarė jam, žemai galvą nulenkdamas, Juozapas. — Ačiū tau, kad pasiūlė mums, nelaimingų kelevių.

— Amžinojo visų mūsų Tėvo širdis yra meilės kupina savo vaikams. Jis liepia mums pa valgydinti kiekvieną, kuris alkanas, pagirdyti, kuris ištroškęs, suteikti atilsio, kuris pavargęs, — tarė jais Juozapui atsakydamas.

— Džiaugiasi dėkinga tau mano širdis, kad tavo akis, mo kytojau, maloniai pažvelgė į siūsoję savo liemenis audeklo mus, svetimus tau žmones.

— Esame visi vieno Tėvo, žinasis leido nokti žmonių nau dai ir valgiui.

Juozapas ir Mirjama valgė pasigėrėdami ir gėrė pieną ir tyrą vandenį, ir viskas jiems skanu buvo, kadangi buvo alkanai ir ištroškę.

Kai jiedu buvo bebaigia valgyti ir gerti, ir jų kūnas jau

Lenkų spauda plačiai paminėjo rašytoją Igną Kraševskį jo 140 gimimo sukaktuvių proga.

Tačiau Kraševskis yra brangus ir vertingas ir lietuviams, nes jis daug rašė apie Lietuvą. Vienas gražiausių jo kūrinių iš lietuvių mitologijos yra „Vito lio rauda“. Jis taipgi yra parašęs ir Vilniaus miesto istoriją, kuri yra labai įdomi ir vertinima.

Baigęs Vilniaus universitetą, jis idealizavo lietuvių tautą ir jos praeitį, panašiai kaip ir Adomas Mickevičius.

PROF. REGELIO DARBAI.

Ilgametis Lietuvos universiteto botanikos sistematikos profesorius ir Botanikos sodo vedėjas prof. Regelis, kuris dabar yra botanikos profesorius Irake, Bagdado universitete, yra parašęs „Lietuvos augalų geografią“, kapitalinį darbą, kuris laukia išleidžiamas.

Prof. Regelis yra žymus botanikos sistematikos žinovas. Savo specialybės reikalais jis yra padaręs daugelį ekspedicijų, daug keliausių ir tyręs. Dažnai jis yra kviečiamas universitetų paskaitoms, o kairurie universitetai jį yra angažavę jiems atlikti specialius uždavinius. Šiemet vasarą jis laikė paskaitas Pirėnų pusiasalio universitetuose.

GYVAI DOMISI „LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA“

Paskelbus spaudoje „Liet. Enciklopedijos“ Redakcijos, Red. Komisijos ir Leidyklos pranešimus, Leidykloje jau gauta visa eilė laiškų, kuriuose prašoma įtraukti ir prenumeratorių sąrašą. Šalia formalus užsiprenumeravimą, laiškuose džiaugiamasi pradėtu darbu ir linkima sėkmės.

Vienas pirmųjų atsiliepė Pov. Abelkis iš Čikagos; savo laiške jis, tarp kitko, sako: „Jau prieš kiek laiko ruošiausi Jums rašyti enciklopedijos reikalui ir prašyti mane laikyti jos prenumeratoriu, bet vis neradau niekur adresu. Šiandien perskaitęs Tamstų atsišaukimą spaudoje, skubu įsirašyti prenumeratorių eilėna. Spaudos Fondo leidžiamos buvau trečias. Na, pažiūrėsim, kelin tas būsiu pas Jus?“. Jonas Juodis iš Brooklyno rašo: „Tikrai būtų didelis džiaugsmas visiems lietuviams pasaujau, kad Lietuvii Enciklopedija pasirodytų šio krašto padangėje. Su viltimis, kad lai: Audronės „Bus Audra“, Ožkabardžio „Kanaarelė“ ir Šermukšnio „Audra virš taver nos“.

buvo sotus ir pasilsėjęs, atėjo pas juos mokytojas ir atsisėdo man, kad elgiuosi, kaip jis man paliepė elgtis, broli mano. Ves kite kelevių ir jo žmoną į namus, kuriuose patys valgomė žemės vaisius, ir elkitės su jais, kaip su savo broliais ir ir amžinojo pasiūstaisiais mums svečiais, — tarė jis savo draugams ir vienminčiams. — Aš eisiu ir patsiūmą mums pasiūsti svečiai, — atsakė jiems mokytojas ir jų sielų vadas.

— Priimsime juos kaip brolius.

— Mokytojau ir mano gyvybės viespatie, — tarė jam, žemai galvą nulenkdamas, Juozapas. — Ačiū tau, kad pasiūlė mums, nelaimingų kelevių.

— Amžinojo visų mūsų Tėvo širdis yra meilės kupina savo vaikams. Jis liepia mums pa valgydinti kiekvieną, kuris alkanas, pagirdyti, kuris ištroškęs, suteikti atilsio, kuris pavargęs, — tarė jais Juozapui atsakydamas.

— Džiaugiasi dėkinga tau mano širdis, kad tavo akis, mo kytojau, maloniai pažvelgė į siūsoję savo liemenis audeklo mus, svetimus tau žmones.

— Esame visi vieno Tėvo, žinasis leido nokti žmonių nau dai ir valgiui.

Juozapas ir Mirjama valgė pasigėrėdami ir gėrė pieną ir tyrą vandenį, ir viskas jiems skanu buvo, kadangi buvo alkanai ir ištroškę.

Kai jiedu buvo bebaigia valgyti ir gerti, ir jų kūnas jau

buvo sotus ir pasilsėjęs, atėjo pas juos mokytojas ir atsisėdo man, kad elgiuosi, kaip jis man paliepė elgtis, broli mano. Ves kite kelevių ir jo žmoną į namus, kuriuose patys valgomė žemės vaisius, ir elkitės su jais, kaip su savo broliais ir ir amžinojo pasiūstaisiais mums svečiais, — tarė jis savo draugams ir vienminčiams. — Aš eisiu ir patsiūmą mums pasiūsti svečiai, — atsakė jiems mokytojas ir jų sielų vadas.

— Priimsime juos kaip brolius.

— Mokytojau, tarė jam Juo

VINCAS KRĖVĖ.

DANGAUS IR ŽEMĖS SŪNUS.

Esėjų šeimoje

Parvykęs iš Betlehemo, apsigyveno Juozapas, Jokūbo sūnus, su savo šeima Nazarete, savo tėvų namuose, ir gyveno ramiai.

Kada sukako aštuonios dienos nuo sūnaus gimimo valandos, atliko Juozapas visas apeigas, kurių reikalavo Rašto ir Toros įsakymai, apipjaustė ir pavadino kūdikį vardu Ješua.

Kai dvyliktosios dienos vakarą, uždaręs namų duris, buvo besirengęs nakties atilsui, vėl tapo jo siela išgąsdinta ir sudrumsta šeimos ramybė, nes išgirdo Juozapas už savo durų slenksčio didelį triukšmą ir bildešį.

Kažkas veržėsi į jo namus, ir Juozapas, sumišęs ir nusi-gandęs, nežinojo ir nesusivokė, kaip turi pasielgti.

Staiga išgirdo už durų balsą, vardu jį bešaukiantį, ir pažino, kad tai buvo Jokūbo iš Betlehemo, Mirjamos brolio, sūnaus balsas.

Jis šaukė, besibelddamas į duris: „Atidarykite! Atidarykite! Juozapai, Jokūbo sūnau, atnešiau tau skubią žinią, kurią turi tuojau išgirsti!“

Kai Juozapas jam atidarė namų duris ir įsileido į vidų, tarė tasai, sunkiai kvėpuodamas, uždusiu balsu, kaip žmogus, kuris ilgai bėgo skubėdamas:

— Mano tėvas liepė man skubėti pas tave ir pasakyti tau šiuos žodžius: Juozapai, Jokūbo sūnau, pasiimk tuojau žmoną ir savo sūnų ir nedelsdamas bėk iš savo namų, nes baisi Idumiečio ranka pakibo virš jūsų galvų!...

Atgavęs kvapą papasakojo Jokūbas, kad į Betlemę atvyko melecho ginkluoti vyrai, kurie įėjo Juozapui, jo žmonos ir sūnaus, kad juos visus nudėtų.

Jų nesuradę, prievartauja, skriausdami senus ir jaunus, vyrus, moteris ir mažus vaikus. Betleheme kilo skausmo dejavimai, ir nuskriaustieji dabar šaukiasi ir dangų teisybę, kad Amžinasis pamatytų ir atlygintų piktadariams sulig jų darbais.

Girdėdamas tai, pasiėmė Juozapas savo žmoną ir kūdikį, pasodino juos ant asilo ir, saulės šviesos nelaukdamas, iš skubėjo, palikdamas savo namus ir visa, kas juose buvo.

Skubėdamas keliavo be atilsio kiurą naktį ir dieną, nukreipdamas savo žingsnius į Mizrajimo žemę, nes tikėjosi, kad ten nepasieks jo kieta Idumiečio ranka.

Keliavo nesustodamas, kol tasai, sunkiai kvėpuodamas, uždusiu balsu, kaip žmogus, kuris ilgai bėgo skubėdamas:

Moksio-technikos naujienos

NEPAPRASTA SIRDIES OPERACIJA

Ilgai gydytojai bijojo palies ti širdį, nes tai labai jautrus organas: širdis sustoja ir gyvybė nutrūk. Bet gydytojai ir kiti mokslininkai biologai, mo ir apie 2 mylias platumo. Šis griovys prasideda ties Bos tonu ir eina pietų kryptimi ir tiktai jo galas yra pasisukęs į vakarus. Ligšiol niekas apie tokio griovio buvimą Atlanto vandenynne nežinojo. Jo buvimą paslaptis dar nėra žinoma ir todėl tirama.

Šiandien jau galima pasidžiaugti, kad ir viena ir kita kryptimi yra padaryta didelė pažanga. Gydytojai jau išmoko širdį ir pjaustyti ir pakeisti, bent kuriam laikui, dirbtinė, dirbtinė, lakūno Lindbergho išrasta širdimi.

Amerikos radijas pranešė, kaip kokią sensaciją, kad tūlam Vašingtono universiteto profesorius pasisekė širdį operuoti: iš jos vidaus pašalinti širdies ligų labai daug žmonių miršta. Pasisekus tokia didelei operacijai, bus galima daryti ir kitas panašias, ir tokiu būdu daugeliui žmonių nutolinti mirtį, kitaip daliai — pakelti darbingumą ir, paprastai kalbant, padaryti juos laimingesniais sau ir naudingesniais žmonijai.

JAU PERSODINA PIRSTUS
New Yorko chirurgų susirinkime JAV kariuomenės gydytojas Dr. Peacock padarė pranešimą, kad jis jau dešimčiai Korejos kareivių, netekusių nykščio, persodino pirštus.

Faktas yra, kad nykštis yra labai svarbus pirštas. Ranka gali būti be bet kurio vieno piršto ir ji veiks gerai, bet ne turėdama nykščio, ji labai daug nustoja. Todėl, jeigu rankoje yra keli pirštai, tai prasminga vieną jų persodinti ir padaryti nykščiu.

Taip suminėtas gydytojas ir padarė jau 10-čiai netekusių nykščių. Bet operacija yra sudėtinga. Dr. Peacock tam persodinimui naudojo smilius.

ATOMINIS LEKTUVŲ GAUDYTUVAS

Amerika, ruošdamasi gintis nuo Sovietinės agresijos, daug dirba prie išradimų pranašesnių ginklų ir būdų, kurie padėtų žmogų pakeisti mašina, kad žmogaus gyvybė būtų kaip galima daugiau saugota.

Tam tikslui jau yra pritaikyta kovoms atominė artilerija. Atominė patranka yra 85 tonų svorio, jos vamzdis turi 39 pėdas ilgio ir jos kalibras (vamzdžio nasrų plotis) 280 milimetrų.

Dabar jau žinoma, kad Amerika turi lėktuvus be pilotų, kurie į frontą nuneša bombas ir jas ten nuleidžia į taikinius.

JAV karo vadovybė paskelbė, kad jau išrasti robotiniai ginklai, kurie už 10-ties mylių tolio ir 6 mylių aukštyje su randa priešą ir jį automatiškai sunaikina.

JAV laivyno ministeris Pareišė, kad yra ir laivų su atominė energija. Bendrai, jis pasakė, kad yra nuostabių išradimų, apie kuriuos jis viešai negalės kalbėti.

ATRADIMAS ATLANTO DUGNE

Amerikos jūrų tyrimo specialistai, vadinami okeanogra-

fai, tyrė Atlanto vandenyno dugną ir, keistas dalykas, jam rado milžinišką griovį — 800 mylių ilgumo, 300 pėdų gilumo ir apie 2 mylias platumo. Šis griovys prasideda ties Bos tonu ir eina pietų kryptimi ir tiktai jo galas yra pasisukęs į vakarus. Ligšiol niekas apie tokio griovio buvimą Atlanto vandenynne nežinojo. Jo buvimą paslaptis dar nėra žinoma ir todėl tirama.

D. BRITANIJA IŠSPROGDINO ATOMĄ

Britai, kaip jau buvo rašyta, ties Australija Ramiajame vandenynne, išsprogdino savo atominį išradimą. Kas jis, tiksliai tuo tarpu dar nežinoma: gal atominė bomba, gal koks kitas atominis užtaisas. Tiesiog teigiama, kad sprogimas buvo labai didelis ir nepaprastai stiprus. Korespondentai, kurie buvo atvykę stebėti to sprogimo, už 65 mylių nuo sprogdinimo vietos buvo taip pritrenkti, kad buvo netekę klausos ir orientacijos ir tikrai vėlai atsigavo. Šis bandymas, kaip teigia atomo specialistai, turis nepaprastą mokslinę vertę.

DIDŽIULIAI KELEIVINIAI LEKTUVAI

JAV keleivių judėjimui per Ameriką turi 10 keleivinių lėktuvų — milžinų, kurių kiekvienas sveria 60 tonų, 113 pėdų ilgio ir 123 pėdų pločio. Juos varo 4 motorai po 2.700 arklio jėgų kiekvienas, neša 64 keleivius ir nuskrenda be nusileidimo 3.250 mylių. Tai taip vadinamieji lėktuvai TWA — Super Constellation.

EUROPA SUSIRŪPINO ATOMINE ENERGIJA

Kadangi atomo tyrinėjimai yra labai brangūs, tai 10 Europos valstybių — Prancūzija, Belgija, Danija, Olandija, Italija, V. Vokietija, Švedija, Norvegija, Jugoslavija ir Šveicarija — sutarė bendromis jėgomis tirti ir, kas galima bus tais tyrimais atsiekti, naudotis taip pat bendrai.

Tyrimų centras bus Šveicarijoje, kur bus įrengtas stipriausias pasaulyje atomo skalduotojas — ciklotronas.

KANADA APRŪPINA JT VYRIAUSIA BŪSTINĘ DURIMIS

Kanados prisidėjimas prie Jungt. Tautų vyriausios būstinės susideda iš septynių masų vių metalinių durų, kurios kainuoja 70.000 dol. Keturiuos jau yra išsiųstos iš Montrealio, kur jos buvo pagamintos, į New Yorką; likusios trys bus greit užbaigtos ir išsiųstos.

Duris suprojektavo Montrealio architektas Ernest Colmier. Jos yra padarytos iš cinko, nikelio ir vario lydinio, kuris turi sidabrinį — bronzinį žibėjimą. Jos yra išdekoruotos simbolinėmis metalinėmis lentelėmis bas-reliefe ir išdėtos stikliniais kvadratais. CS

(Tąsa iš 4 psl.)

įsigyti kiekvieną tomą, „reikalui esant net ir už 2—3 tomus pirmyn mokėti. Tik lai Dievas Jums padeda tokį didelį darbą dirbti. „Kun. V. Slavyas iš West Virginia, užsisakydamas Enciklopediją, pridėdą: „Esu pusėtinai pasenęs ir jau nebesi tikiu jos pilnos susilaukti, bet Jums ištvėrmės, sėkmės, mokėsiu pagal paskelbtą tvarką. Jūsų visa siela“.

Rūta

LIETUVISKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŲSŲ PATARNAVIMUI.
PRAŠOME APLANKYTI.
7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).
Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

BELLAZZI — LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

TABAKO ŪKIAI PARDAVIMUI

\$ 3.000	įmokėti —	100 akrų, 20 akrų Rights (teisių auginti), 2 kilns, prie gero kelio, arkliai ir visos mašinos, kaina — \$ 26.000.
\$ 3.000	„	— 50 akrų, 15 akrų Rights, 2 kilns su alyva šild., pilnai įrengta, kaina — \$ 24.000.
\$ 5.000	„	— 75 akrų, 22 Rights, 4 kilns, su viskuo kaina \$ 28.000.
\$ 5.000	„	— 75 akrų, 21 Rights, 3 kilns, visos mašinos naujos prie naujo traktoriaus ir atskiros mašinos arkliais, kaina — \$ 40.000.
\$ 6.000	„	— 100 akrų, 24 Rights, 4 kilns, kaina — \$ 38.000.
\$ 7.000	„	— 145 akrų, 34 Rights, 4 kilns, du šiltadaržiai, traktoriaus, kaina — \$ 49.000.
\$ 8.000	„	— 100 akrų, 35 Rights, 6 kins, naujas namas, naujas traktorius, kaina — \$ 50.000.
\$ 9.000	„	— 120 akrų, 32 Rights, 5 kilns, du namai, kaina — \$ 46.000.
\$ 9.000	„	— 113 akrų, 32 Rights, 5 kilns, du namai, vienas naujas — \$ 48.000.
\$ 12.000	„	— 150 akrų, 40 Rights, 6 kilns — su alyva įrengta, kaina \$ 60.000.
\$ 12.000	„	— 150 akrų, 45 Rights, 6 kilns, visi pastatai nauji, kaina \$ 70.000.

Ir daug įvairių kitų ūkių. Jei norite išgauti geriausių tabakos ūkį pagal savo kišenę — kreipkitės pas:

CHARLES POCIOUS REAL ESTATE BROKER.
Tillsonburg, Ont. Tel. 829 J.

DOMAS BŪCINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.

Skambinkite telefonu arba užeikite:

Kasdien: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak.
Nuo 9 ryto iki 7 vak. 3664 St. Famille St.
Tel. FA 6844 Tel. HA 6708 Montreal, Que.

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED.

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2836 Allard Tr. 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokias rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), garinus lengvus ir sunkius. Sutausome rūbus (širmus), įsiuваме sagas ir pan. Kiekvieną orderį pagaminame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garentuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti ietuviai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučeliūnas,

A. Majauskas.

ZURNALAI, naujaisi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importo ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių!

A. PAULAITIS

Import - Export

23 Romsey St. Boston 25, Mass U. S. A.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ZUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun.
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.

Siuntinys Nr. 6

A. 10 sv. cukr. — \$ 2.60

B. 20 sv. cukr. — \$ 4.70

Siuntinys Nr. 7

A. 10 sv. kv. miltų \$ 2.50

B. 20 sv. kv. miltų \$ 3.90

E. 9 sv. kiau. t. \$ 5.25

Siunt. Nr. 11 — \$ 6.50

5 sv. cukraus

Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

5 sv. baltų kv. miltų

3 sv. gr. kiau. taukų

1 sv. šokolado

1 sv. kavos

Siunt. Nr. 12 — \$ 6.40

2 sv. rūkytų lašinių

2 sv. kiau. taukų

1 sv. deg. kavos

1 sv. kakavos

Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95

4 sv. rūk. lašinių

2 sv. kiau. taukų

2 sv. margarino

2 sv. marmelado

1 sv. deg. kavos

1 sv. šokolado

2 sv. kakavos

4½ sv. cukraus

2 gab. tualet. muilo

Siunt. Nr. 22 — \$ 5.50

3 sv. gr. kiau. taukų

3 sv. rūkytų lašinių

3 sv. cukraus

1 sv. šokolado

Veda sktn. inž. J. Bulota.

DIDYSIS „SKAUTŲ AIDO“ VAJUS — KONKURSAS.

„Skautų Aidas“ susitaręs su mėtų nuotraukos bus talpina Skautų Seserijos ir Skautų mos „Sk. Aide“.

Brolijos Vadijomis, skelbia Konkurso komisija:

1953 metų prenumeratų platinimo vajų - konkursą.

Dalyvauti kviečiami visi PL SS skautai ir skautės ir jų vietinai.

Sąlygos:

1. Viena metinė prenumerata skaitoma vienu tašku.

2. Skilties taškus sudaro visų jos skautų-čių surinkti taškai.

3. Draugovės taškus sudaro visų skiltių surinkti taškai.

4. Individualinę premiją laimi pavieniai ar vienetui priklausanti skautai-ės surinkę daugiausia taškų.

5. Skilčiai ir draugovės išve damas koeficientas, dalinant visus surinktus taškus iš narių skaičiaus. Didžiausias koeficientas nulemia pirmumą.

6. Konkurse dalyvaujantieji vienetai prisiunčia iki gruodžio m. 1 d. Administracijai sąrašus, patvirtintus vietininkų-kių ar tuntininkų-kių.

Atskirų skiltių ar draugovių sąrašus tvirtina Rajono Vadeiva-vė.

7. Šiaurės Amerikos kontinento prenumeratos kvitas su pinigais išsiunčiamas Administracijai vienos savaitės bėgyje, kituose kontinentuose vieno mėnesio.

8. Prenumeratos rinkimo knygelės gaunamos pas vienetų spaudos platintojus. Platin tojų neturį Seserijos vienetai pas Seserijos Vadijos Spaudos Skirniaus Vedę ps. A. Balašaitienę, 1025 E. 74th St. Cleveland, Ohio, U. S. A. ir vietininkes, tuntininkes, Brolijos vienetai pas vietininkus ir tuntininkus.

9. „Sk. Aido“ metinės prenumeratos kaina lieka ta pati 3,— dol. Anglijos ir Vokietijos rajonai dėl kainos susitaria su administracija.

10. Konkurso pradžia š. m. spalio mėn. 15 d. pabaiga 1953 metų kovo mėn. 4 dieną.

Dovanos: I. Daugiausia taškų surinkusi skautė ir skautų draugovė ar jūrų sk. laivas gauna po menišką vajuos konkurso laimėtojo skydą.

Daugiausia taškų surinkusiai skilčiai, būreliui, valčiai skiriama:

I dovana Skilties palapinė (jei surinks nemažiau 50 prenumeratų),

II dovana Indai skilčiai,

III dovana Odinis kamuolys ir šaudymo lankas.

2. Individualinės dovanos: I Tautiška motyvais odinis albumas,

II Tautiška motyvais odinė pinigė,

III R. Spalio knyga „Gatvės berniuko nuotykių“,

IV—X Mažesnės dovanos knygomis.

Vajų - konkursą laimėjusių vienetų ir pavienių dovanų laimėjusių.

Rungtynės buvo gana kietos, pradžioje mums gerokai nesėkmingos, bet baigėsi 29:28 mūsų naudai. Iš mūsų pusės teisėjo stud. Aukštikalnis.

Vokiečiai talkoje turėjo porą amerikiečių, kurie savo dideliu ūgiu ir tiksliais metimais padidino jų krepšų skaičių.

Rungtynės buvo įdomios tuo, kad fiziškai silpnesni mūsų sportininkai turėjo didelę spartą, daug gražių derinių, gerą nuotaką ir daug takto. Sportininkus kukliai priėmė Hamburgo lietuviai, gyv. Hamb. - Altona stovykloje, ir kun. V. Saraka.

PLB Vok. Kr. V-bos Inform.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

KAS SKAITO

„NEPRIKL. LIETUVĄ“ —

REMA LIETUVOS

LAISVĖS KOVĄ!

Jono LADYGOS

baldų studijoje

„ARTIS“

priimami užsakymai ir patalysmai sofų, fotelių (chesterfields). „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybė fabriko kainomis.

Biuras St. Denis 1251, (prie St. Cathenure). Specialiai lietuviams šeštadieniais iki pietų.
Telef.: Talon 3345.

MŪSŲ SPORTAS

VYR. ŠIAUR. AMERIKOS FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO KOMITETAS SKELBIA.

1. Sporto klubų registracija: Atsižvelgiant į tai, kad iki šio mėto Vyr. FASK-to nėra užsiregistravę tik 4-ri sporto klubai, skelbiama pakartotina lietuvių sporto klubų registracija. Visi sporto klubai, veikiantys Šiaur. Amerikos kontinente — U. S. A. ir Kanadoje, privalo registruotis Vyr. FASK-te iki š. m. lapkričio mėn. 1 d. suteikiant apie save šias žinias:

- Klubo pilnas vardas ir adresas.
- Klubo valdybos narių pavardės, pareigos ir adresai.
- Klubo narių bendras skaičius, nurodant atskirai kiek vyrų, moterų, jaunių-aktyvių narių ir narių rėmėjų.
- Kultivuojamos sporto šakos, nurodant veikiančias sporto sekcijas.
- Apytikris lietuvių bendruomenės skaičius klubo veikimo ribose.

Registracijos žinias siųsti šiuo adresu: Ed. Vengianskas 6100 So. Peoria Ave, Chicago 21, Ill.

2. Sporto Apygardų Sudarymas.

Administraciniam reikalams ir veikiančių liet. sporto klubų veiklai koordinuoti Vyr. FASK-to veikimo plotas nuo š. m. rugsėjo mėn. 20 d. paskirstomas į tris sporto apygardas: I-ji Apygarda apima — JAV vidurio kraštus (Illinois, Michigan, Ohio, Indiana, Wisconsin, Iowa, Nebraska, Minnesota).

II-ji Apygarda — apima Atlanto pakraščio valstybes Rytus (New York, New Jersey, Massachusetts, Connecticut, Pensilvanija, Maryland, Rhode Island, Maine, N & S Caroline Virginia).

III-ji Apygarda apima Kanadą.

Besiplečiant lietuviškoms kolonijoms Ramiojo Vandenyno pakrantėje bus sudaryta ir IV-ji apygarda apimanči California ir kitas Vakarų valstybes.

3. Padėka.

Clevelando Lietuvių bendruomenei, II-ųjų sportinių žaidynių organizaciniam komitetui ir Clevelando lietuvių sporto klubui „Jaibui“ Vyr. FASK-tas turi garbę išreikšti nuoširdžią padėką už triušą ir visokeriopą paramą ruošiant II-sias Šiaur. Amerikos lietuvių sporto žaidynes.

Clevelando lietuviai pilnai užsitarnavo pagarbos už lietuvišką sporto tradicijų palaikymą ir tęsimą.

4. Sporto žaidynės.

III-sios Šiaur. Amerikos lie-

KOVAS — UNIVERSITETAS 45:39

Rugpjūčio 29 d. Sydnejuje, Australijoje, žiemos krepšinio turnyre „Kovo“ krepšininkai laimėjo prieš stiprią Universiteto komandą. Rungtynės višą laiką buvo smarkiai įtemptos, nes prieš studentus, kurie šiais metais laimėjo Australijos universitetų krepšinio meistro vardą, žasti buvo ne lengva. Taškus pelnė: V. Sutas 15, R. Genys 16, A. Laukaitis 4, V. Koženias 4, V. Tiškus 2, A. Vasaris 2, A. Bačiulis 2.

VYT. PATAŠIUS — UNIVERSITETO ŠACHMATŲ MEISTERIS.

Sydnejaus, Australijoje, universiteto žiemos šachmatų turnyre lietuvis V. Patašius iš 6 galimų laimėjimų surinko 4½ taško (1 pralošta, 1 lygiomis) ir laimėjo šių metų Sydnejaus universiteto meistro vardą, palikęs antriojį vietą gerai žinomam šachmatininkui Vybirai. V. Patašius dalyvavo šių metų NSW šachmatų pirmenybėse. Kaip vienas jauniausių turnyro dalyvių, pasirodė labai gerai: iš 10 galimų laimėjimų surinko 5 taškus.

MŪSŲ MERGINOS LAIMI

Rugpjūčio 31 d. „Kovo“ stalo teniso vyrų ir moterų komandos žaidė draugiškas rungtynes su latvių sporto klubų vyrų ir moterų komandomis. Labai gerai pasirodė mūsų merginos ir laimėjo 5:0.

B klasės Sydnejaus, Australijoje, stalo teniso turnyre merginos eina be pralaimėjimo ir laimėjo prieš Newton 11:0, Universitetą II 7:4 ir Table Tennis Centre Nr. 17:4. „Kovo“ merginų stalo teniso komanda sudaro: V. Karpavičiūtė, kuri savo vyrišku stilium ir stipriu puolimu jau pačioj pradžioj sulaužė pasitaikantį stiprų priešininkų gynimą, tuo sau užtikrindama laimėjimą; Z. Sliafertaitė, kuri savo geru gynimusi, tiek dar stipresniu puolimu, veltui neatiduoda savųjų taškų, yra australų pralaimėjimo priežastimi; ir I. Saulitytė, pasižyminti savo gražiu ir švelniu žaidimu. Iš žaidimų eigos, atrodo, mūsų merginų komanda laimės Sydnejaus B klasės meistro vardą.

St. CATHARINES, Ont.

ST. CATHARINES LIETUVIAI VEIKIA

Spalio 4 dieną St. Catharines Liet. Bendruomenės komitetas — ALOKas — surašė šokių vakarėlį, kurio pelną skyrė šeštadieninės mokyklos reikalams, kurių yra nemažai: reikia mokėti už mokyklos patalpas, reikia ir mokytojams atlyginti, yra ir kitų išlaidų.

Deja, į vakarėlį susirinko ne daugiausia svečių, todėl ir pajamos nebuvo didelės, o grynas pelnas dar mažesnis, gauta tik 62,22 dol. Šie pinigai, žinoma, paskirti mokyklai, bet jų nedaug. Gaila. Bet atsilankiusiems ir vakarėlį reikia gražiai padėkoti už atsilankymą.

Primenama, kad išlošti fantai 13 ir 28 numeriai dar neatsiimti, ir dėl jų galima kreiptis telefonu: MU 42515.

VISUOTINIS KOLONIJOS SUSIRINKIMAS

Apylinkės LOKas spalio 13 dienos posėdyje nutarė spalio 26 dieną, sekmadienį, 3 valandą po pietų, Prancūzų salėje, ties dižiją Loblav krautuve, kur buvo Tautos šventės minėjimas, šaukti visuotinį susirinkimą šiai dienotvarkėi išspręsti:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Susirinkimo prezidiumo rinkimas,

- 3) ALOKas veiklos pranešimas,
- 4) Revizijos komisijos pranešimas,
- 5) Apylinkių V-bos rinkimai,
- 6) Balsų skaičiavimo komisijos rinkimai,
- 7) 10 minučių pertrauka,
- 8) Kontrolės Komisijos rinkimai,
- 9) Klausimai ir sumanymai,
- 10) Susirinkimo uždarymas.

Apylinkės susirinkimas skaitomas teisėtu dalyvaujant ne mažiau kaip pusei apylinkės pilnateisių lietuvių.

Kviečiamu laiku reikalingam skaičiui nesusirinkus, po valandos susirinkimas įvyksta, nežini rint pilnesnių dalyvių skaičiaus (Kr. Statuto str. 9).

Susirinkime visi lietuviai kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

K. L. B. St. Catharines ALOK.

VEDYBINIS SKELBIMAS

Vedybų tikslu įieškau mergaitės nuo 17 iki 25 metų amžiaus, vidutinio ūgio.

Esu 25 metų amžiaus, vidutinio ūgio, neblogos išvaizdos. Prašau rašyti šiuo adresu: J. K. Camp. 38, Longlac, Ont.

STAIGMENA!

ŠOKS NIAGAROJE!

Šių metų Spalio mėn. 25 d. 7 val. vakaro, ne nuo Niagara kriočio, bet puikioje St. Patricks salėje, kampas Victoria ir Queen St., Niagara Falls, Ont. įvyks:

PIRMIEJI NIAGARA FALLS LIETUVIŲ

šokiai su programa

Programą išpildys Niag. Falls Lietuvių Tautinių šokių grupė ir ta pačia proga įvyks šokių grupės krikštynos. Veiks turtingas bufetas — su kietais ir minkštais gėrimais. Kviečiami svečiai iš Kanados ir Amerikos apylinkių į šį pirmą šokių vakarą.

Gros puikus orkestras.

Niagara Falls Lietuviai.

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzin

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas: 3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

Duodame ir kreditan PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE ST. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITES IŠSIMOKĖJIMUI

be nuošimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai

■ CYMA ■ LONGINES

■ BULOVA ■ OMEGA

Šviesiai melsvi deimantai

Mokame aukščiausias kainas

už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS

LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ŽINOMAS

LAIDOTUVIŲ

DIREKTORIUS

J. H. BENOIT

FUNERAL DIRECTOR

NELAIMIŲ AVEJŲ VISADA PASIRUOŠĘS PADĖTI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAIŠAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

LIETUVISKA SKRYBELAICIŲ KRAUTUVĖ

JUDITH HAT SHOPPE

7334 St. Hubert St., Montreal. Tel. CA 8859.

Rankų darbo skrybėlaitės ir pertaisymai.

Vestuviniai šydai.

Sav. BRONĖ ir ALEKSANDRA STANKEVICIŲTĖS

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY

2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuojamas darbas, prieinamos kainos. Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ GALIMA GAUTI:

J. Sodaitis, „Gabija“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.
J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.
Knysynas „Nemunas“, 3143, So Halsted St., Chicago, VI. Pauza, „Neringa“, 1906-25th St., Detroit 16, Mich.
D. Krause, 3466 So. Halsted St., Chicago 9, Ill.
J. Bajorinas, 5100 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
J. Giedraitis, 3301 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SKAMBINKITE PRIREIKUS

TR 3149

ALYVOS LEDO

NATIONAL OIL ICE

GREITAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS

21 ALEPIN STREET — — — VILLE LASALLE

Morkų upės slėnyje

RAŠO J. PRONSKUS.

Sudie Flin Flon.

Kanada tokia plati, kad norint visur pabūti, reikia turėti labai ilgą amžių, ir tai vargu jo užtektų...

Nė nepajutau, kai toje džiunglių vienuose veik pusantrų metų prabėgo. Gana, pa sakiau, reikia ir daugiau Kanados pamatyti. Flin Flon atsisveikinimas buvo, rodos, be jokių emocijų. Dar paskutinėmis dienomis Hudson Bay kompanijos liejyklos kaminai tiek užsmilkę metalinių dūmų, kad ir Winnipege dar čiaudėjau! Mėlynės ir bruknės (o gal ger vuogės, cranberries) paliko vi siškai nunokusios ir jų tiek liko daug, kad stačiai skaudu bu vo jas palikti. Grybų šiemet arba mažai tebuvo ar dar sezono nebuvo atėjęs (tai buvo dar rugpjūčio vidury), o žuvis irgi tokios išponėjusios, kad be savo karo ir motorinės valties nesidavė pagaunamos, tad nei vienu, nei kitu ne teko gailėtis palikti.

Draugų ir šiaip ant vienos rankos pirštų nebūtų užtekę, ir tie patys jau buvo spėję išskysti. Alfonsas Dirsė, padirbėjęs metalų kasyklose ketvertą metų, susidėjo apie 7 tūkstančius ir išsikėlė pas brolių į Ontarią. Lietuviškojo skoto, Antano Alytos ir pažinti neteko. Syki pamačiau, pro šalį pravažiuojant nedidelį sunkvežimį su dideliu užrašu šone: „Antanas Olyto“. Viduje sėdėjo vyras su ilgokais ūsiukais ir jauna žmona su mažu vaikučiu. Tai vėliau sužinojau, kad p. Alyta yra Skotijoje gimęs ir atvykęs į Kanadą, vedęs lietuviatę imigrantę ir susilaukęs kūdikio. Abudu esą geri lietuviai. Jis dirbęs kompanijoje ir turįs savo namuką su daržų, net vištų bei kiaulių auginąs.

Liko p. Ališauskų šeima. Tai jau tikras lietuviškas ažuolas, pasodintas ir giliai šaknis įleisęs į tolimą Manitobos šiaurės akmeninę žemę. Tai, atrodo, pirmasis lietuvis Flin Flone. Gal jam lemta pasilikti ir paskutiniajam, nes buvęs ieš išnyko, naujų neatvyksta, o jis su savo jaunomis atžalomis (au gina du sūnus ir dukrytę) at rodo, nė nemano sparnų kilno ti. Ypač Alfonsui išvykus tai buvo vieništelė vieta. Mani tobos šiaurėje, kur galėjai sau gimtąją kalbą išgirsti ir lietuviškai pasipiepti, tad kartkartėmis visi kelių galai ten

nusukdavo. Malonūs ir geri žmonės, p. Ališauskai. Linkiu, kad ilgiausius metus Flin Flone rusentų tas lietuviškas jausmas židinėlis ir kad tokių žmonių, kur eidamas, daugiau galėčiau rasti.

Džiunglių grazybė.

Atsisveikinant mane vienas senas flinlonietis perspėjo, „All right“, sako, „pasigiesi Flin Flono!“ Flin Flono tai nepasigiedau, bet jo apylinkių, tų akmeninių dykumų, skujotųjų bei lapuočių krūmų, kalnų kalnelių, ežerų ežerėlių, balų liūnų ir upelių, tikrai pasigiedau. Tai kažko, lyg neturtin-gos, bet labai nuoširdios gyvenimo draugės netekus. Kol buvo, rodos, taip ir reikėjo. Ma tydavomės kasdien, ir, džiunglė, mokėdavo paguoti vienatvės melancholijoje, nuraminti sukrimstą širdį ir suteikti malonaus poilsio po sunkaus darbo. Ji buvo palyginti tikrai neturtinga, bet ji mokėdavo tas savo negausias gamtos dovanas taip kažkaip skoningai išdėstyti, jog stačiai akys gėrėdavosi ir siela šypsodavosi. Kaip jau esu anksčiau rašęs, niekur šiame krašte nesijaučiau taip arti brangios Lietuvos, kaip Flin Flono džiunglėse. Žiūrėk, pavasari, kas pirmas tavo sielą praskaisčius? Pa upeliais pražydę lukštai, pakrūmėse žibutės, vėliau dobilėliai, ramunėlis, krūmuose gailiai, paparčiai, vendrykštės, ba lose žasinkulai, smiltynuose ge gužiai, švento Jono varpeliai ir kt., vėliau ir vasarą, pilna gamtos dovanų — žemuogių, aviečių, mėlynių, bruknių, serbentų, raudonviršių, lepsių, pie nių, rudmėsių, kelmučių ir kt., išskirant du dalykus — čia nėra ažuolų ir nėra baravykų.

Ir dangus čia buvo lygiai kaip tėvynėje. Mėgdavau valandomis stebėti pro berželių ildesį ir tolimą Manitobos šiaurės akmeninę žemę. Tai, atrodo, pirmasis lietuvis Flin Flone. Gal jam lemta pasilikti ir paskutiniajam, nes buvęs ieš išnyko, naujų neatvyksta, o jis su savo jaunomis atžalomis (au gina du sūnus ir dukrytę) at rodo, nė nemano sparnų kilno ti. Ypač Alfonsui išvykus tai buvo vieništelė vieta. Mani tobos šiaurėje, kur galėjai sau gimtąją kalbą išgirsti ir lietuviškai pasipiepti, tad kartkartėmis visi kelių galai ten

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

MUMS REIKIA ORGANIZACIJOS

Fort William ir Port Arthur Todėl, tautiečiai, gyvena ribose gyvena nemažas kiekis lietuvių, kurie ligšiol neturi organizacijos. Neturėdami organizacijos, nieku negalime ir pasireikšti. Ypač negerai, kai be organizacijos nukentčia mūsų tautiniai reikalai. Organizacija čia daug duotų, ir ne tik tai naudos, bet ir malonumą, nes tūlomis progomis galėtume susirinkti, pabendrauti ir šį tą nuveikti.

Valeri Sibulis.

133 Finlayson St., Fort William, Ont.

AUDŽIU TAUTINIUS RŪBUS, juostas, pagalvėles, staltieses, užuolaidas ir kt.

Neaukštos kainos.

288—6th Ave. Ville La Salle.

Ald. Bobenaitė-Puniškienė.

SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS

Priimu moteriškų ir vyriškų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagos. Darbą atlieku pagal naujausias madas, švairiai ir sąžiningai. Kainos visiems prieinamos.

1004 Dundas St. West, Toronto, Ont.

Laikinis telefonas ME 6498.

HAMILTON

T. FONDO HAMILTONO SKYRIAUS

surengtas literatūros vakaras morale ir tt. sutraukė apie 200 klausytojų. Dideliu veržlumu pasižymėję su savo kūryba pasirodė mūsų jaunieji rašytojai iš Toronto: V. Kastytis, P. Kozulis, V. Peseckas ir B. Rukša. Hamiltono atstovė buvo Z. Šukienė. Be to, pianinu skambino L. Šukytė.

Gaila tik, kad mūsų tautiečiai yra labai nepunktualūs, vėluodami į parengimus net po pusę valandos.

Gaila, kad šiame vakare, ma tėsiai labai nedidelis mūsų kolonijos inteligentijos skaičius.

Kbr.

BIRUTĖS VAITKŪNAITĖS MODERNAUS ŠOKIO KONCERTAS

įvyks Hamiltone š. m. spalio 26 d. 8 val. v. St. Michel Salėje, 213 James Str. N.

Programai talkininkauja Dramos aktorė Birutė Pūkelė vičiūtė.

Prie piano: Miss J. White.

ŠI SEKMADIENI,

ryšium su Lietuvos kariuomenės įžengimu į mūsų sostinę Vilnių, bus atlaikytos iškilmingos spamaldos su Libera už visus žuvusius kovoje dėl Vilniaus ir Vilniaus krašto.

Hamiltoniečiai ir Vilniaus krašto lietuviai prašomi pamaldose dalyvauti kuo skaitlingiau.

Lietuviškos pamaldos, dėl mūsų bažnyčios didinimo darbų, vyksta italų bažnyčioje (James ir Barton g-vių kampas) kiekvieną sekmadienį, 11 val. 30 min. Kbr.

MAZOSIOS LIETUVOS

Bičiulių Dr-jos Hamiltono skyrius pradeda savo žiemos sezono veikimą. Kol kas sudaroma darbo platforma. Numatomos kelios paskaitos ir minėjimai. Laikini adresai yra tokie: Mr. Kl. Prielgauskas, 51 York St., Hamilton, Ont. Tuo adresu galima kreiptis šios Dr-jos reikalais.

NEMALONI ISTORIJA

Prieš du metus šio laikraščio skiltyse gyd. Valaitienė, neminėdama pilnos p. D. pavardės, išpėjo ją mesti verstis gyd. praktika neturint tam mokslo. Tuo pačiu buvo išpėti ir lietuviškos bendruomenės nariai, kad nepatikėtų savo sveikatos reikalų nekompetentingam asmeniui.

Kiekvienam iš mūsų suprantama, kad gyd. Valaitienė žygis galėjo išeiti tik iš didelio atsakomybės pajautimo, bei gydytojos įsipareigojimo.

Šis viešas įspėjimas sujudo mus, hamiltoniečius lietuvius. Niekam nebuvo paslaptis, kad įspėjimas buvo taikytas p. D. O ši jau buvo plačiai save išgarsinus „daktaro“ titulu.

Natūralu buvo laukti, kad p. D. viešai reikalą patvarkys. P. D. vietoje išeiti į viešumą, ne tik pati p. D., bet ir tie, kurie pulti gyd. Valaitienę ir žeminti ją, aiškindama tai aukščiausios rūšies pavydu, žema

Tuo pačiu reikalu gyd. Valaitienės raštas Hamiltono Lietuvių Bendruomenės Valdybai diena iš dienos buvo pridengiamas įvairių kitų popierelių — taip saulės šviesos ir nepamatė.

Iškelta negerovė, reikia manyti, būtų buvusi likviduota „namie“, bet užtarėjai, nežinodami pasekmių, davė p. D. moralę paspirti tėti savo neteisėtus veiksmus.

Paskutiniame Ontario provincijos gydytojų kameros leidžiamam informaciniame žurnale „Announcement of the College of Physicians and Surgeons of Ontario 1952“ p. D. minima net trijuose straipsniuose, pusl. 32, 42 ir 62. Vienas iš tų straipsnių turi šitokią angtį: „Re Helene Maria-Remaite-Bakevicius Dargis“. Po šiuo pasirašęs Malcom H. V. Cameron, Chairman (Disciplinary Committee Pirmininkas). Suformuoja, jog p. D. asmenybė ir kvalifikacijos tebetiriamos.

Kitame straipsnyje (pusl. 62) inspektorius Gavin A. Monahan, š. m. balandžio mėnesio raportu, adresuotu „To the President and Members of the Council of the College of Physicians and Surgeons of Ontario“ šitaip apie p. D. rašo: „Helene Maire Remaite-Bakevicius Dargis buvo pasamdyta daktarų dirbti jų įstagoje, kaip pirėmėja ir gailestingoji sesuo (smulkiau vietovė nepažymėta, tik nurodyta, kad Ontario prov.). Ten neabejotinai vertėsi ir medicinos praktika. Tuo laiku aš vykau ten ištirti p. D. Dargis veiksmus, bet pas mane daktarus jos jau neberadau (Vietovės vietoje pažymėtas ilgas brūkšnylis, bet reikia suprasti Hamiltoną, nes ši tuo laiku kaip tik dirbo pas du ukrainiečius gydytojus).

Straipsnyje (pusl. 32) daugiau pašvesta apie suminėmus gydytojus, pas kuriuos ši dirbo. Tarp kitko pasakyta, esą šie buvę klausinėjami be prieštaisykos. Pastarieji būk tai priėmė pas save ne kvalifikuotą moterį ne iš blogos valios, bet įsitikinę iš jos patiektų laiškų: „The College of Physicians and Surgeons“, ir iš Toronto Universiteto, kurie vėliau pasirodė neautentiški. Po šiuo straipsniu taip pat pasirašęs Malcom H. V. Cameron. Kaip iš paminėtų straipsnių matome, p. D. reikalas yra atsidūręs visai rimtoje padėtyje. Kuo visa tai pasibaigs, parodysi ateitis. Mums tik gaila, kad tokie dalykai pasitaiko mūsų lietuvių tarpe, kurie garbės mums nesuteikia. Čia kalta p. D. vietoje išeiti į viešumą, ne tik pati p. D., bet ir tie, kurie pulti gyd. Valaitienę ir žeminti ją, aiškindama tai aukščiausios rūšies pavydu, žema

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773

4914 Decarie Blvd., Montrel.

MYERS COAL Co. Ltd. Hamilton.

Visų rūšių kuras ir įvairių apšildymo įrenginiai bei pataisymai.

Prieinamos sąlygos, mandagus patarnavimas, garantuota prekių kokybė.

Kreiptis pas lietuvių atstovą.

JUOZAS KARUŽAS

147 Grant Ave.

Telef. 7-477-8.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje.

VIDAUS LIGŲ, AKUŠERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS.

3537 PARK AVE. Montreal.

Tel. HA 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,

bet

Alberto Norkeliūno

Agentūroje

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

už \$0.01 \$1.000.00!

.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.

Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.

Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.

5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.

Telefonas: CL 2363

DR. ALEKSAS VALADKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1081 Bloor St. W. — Toronto

(tarp Dufferin ir Dovercourt)

priima ligonius ir giundyves šokiadieniais nuo 2 — 4

pp. ir 6,30—8 v. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal.

Fitzroy 3292.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ

RUBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turimi dideli pasirinkimai įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

E. D. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington).

Toronto.

Tel. LL 9626.

LIUDESIO VALANDO!

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN.

Tel. YO 3440

LIETUVIŠKA

Mėsos krautuvė

Sav. J. ir K. Guzevičiai.

Tel. DO 5817

2379 Rosemount Blvd., Montreal.

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!

National Restaurant

LIETUVIŠKAS RESTORANAS.

SAVININKAS M. ŠUKYS.

633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios

lietuvių bažnyčios. TEL. TR 0141

Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool 4337 Verdun J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave., Verdun. YO 3323. Ave nue, Ville Lasalle.

TR. 7849.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

DEMESIO

Viltasaliečiams ir apylinkės lietuviams!

Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.

Prekyba ir pataisymai.

PETE'S RADIO SERVICE

7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

LONDON, Ont.

TAUTŲ FESTIVALIS

Lapkričio 8 d. Londono YM platesnio masto paroda. Tautiečiai labai laukia jos. Reikia mas „Holyday Market“ — manyti, kad ne vienas šį tą Londone gyvenančių tautų parodoje nusipirks. Ir anglų sirodymas. Šioje šventėje kiek viena tautybė paprašyta plačiai visuomenei parodyti savo liaudies meną, šokių, papračius ir kitus būdingus bei charakteringus dalykus.

Lietuviai, norėdami būdinių šokių grupę gavo 15 minutes laiko ir pademonstruos meną, pakviestą pp. Tamošaičius iš Kingstono. Pp. Tamošaičiai kvietimą priėmė ir didžiulėje Londono kariuomenės salėje, Waterloo-Dundas g-vių kampas, surengė lietuviško liaudies meno parodą. Tai bus pirmą Londono lietuviška

Vietinės jėgos — mūsų tautinių šokių grupė gavo 15 minučių laiką ir pademonstruos keletą lietuviškų tautinių šokių. Perna mūsų šokėjai laimėjo pirmą vietą. Reikia tikėti, kad ir šiemet jie reikiamai pasirodys. Tautinių šokių vadovas p. M. Chainauskas jau senokai mūsų jaunimą mankština. L. E-tas.

DR. JONAS YČAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2 RUSHOLME DRIVE, TORONTO

(Įėjimas iš DUNDAS gatvės),

PRIIMA LIGONIUS IR GIMDYVES ŠOKIADIE-

NIAIS 2—4 ir 6,30—8 val., arba pagal susitarimą

Telefonas LO 1794

WINDSOR

SEKMINGAS BALF ŠALPOS VAJUS.

K. L. B. Windsor Apylinkės, V. Janavičius, J. Linkevicius, L. O. Komiteto pastangomis, R. Puida, A. Rimša, J. mis čia praveistas Balf Šalstatkevicius, Ant. Tautkevičius, J. Urmas, Alb. Tautkevičius, J. Urmas, E. Zatorskis, J. Rastenis, V. Zubrickis, po 4 dol.: A. Gesas, P. Ja kas. Iš viso suaukota 103,75 nuška; po 3 dol.: J. Jokubaitis, V. Kozukauskas, J. Kairys, L. Leparskas, V. Leparskas, J. Lapinskas, J. Sinkevicius, A. Švabaitis, A. Zelionis, po 2 dol.: B. Badikonis, L. Baltušauskas, J. Balys, A. Jakšaitis, T. Bartkus, V. Kirlevskis, J. Mikelskas, S. Pakauskas, Pr. Dumčius, S. Kapočius, S. Petravičienė, P. Petrušis, V. Čiuprinskas, Pr. Rudokas, V. Kačinskas, A. Sasnauskas, A. Škeiveris, N. Stankus, V. Sventickas, A. Patašius, M. Valantinas. Po 1 dol.: B. Barisas, Vyt. Barisas, V. Baltrušius, M. Bartulis, P. Eidukas, J. Jakubauskas, J. Jasins-

PAJIEŠKOJIMAI

— Jieškomas Juozas Deveinis, atvykęs Kanadon apie 1929 metus. Atsiliepti „Nepr. Lietuvos“ redakcijai, kurioje p. Deveiniui yra laiškas iš Argentinos.

„Nepriklausomą Lietuvą“

skaitysi —

Visą pasaulį aiškiai matysi.

391 ST. CATHARINE ST W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.,

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radio aparatų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos. Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.

TEL.: LA 8621.

TEL. FA 0209

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplausko)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras.

Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville Lasalle.

Tel. TR 8351.

Šaldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

SUSIVIENJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ

FRATERNALĖ ORGANIZACIJA

Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRSIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiose Jungt. Valstybių ir aKnados Miestuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynę“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios broliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA kuopoje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA. 307 West 30th Street New York 1, N. Y.

MONTREAL

MONTREALIO ALOKAS SU ORGANIZACIJŲ ATSTOVAIS

spalio 18 dieną nutarė: 1. Bendruomenės Montrealio miesto valdybą rinkti slapto balsavimo, balsavimo lapeliais (kiekvienai 20 Bendruomenės narių gali pateikti kandidatų sąrašą), 2. Balsavimus daryti gruodžio 14 dieną, sekmadienį, pusę dienos viename miesto rajone, kitą pusę dienos — kitame, atseit, balsavimai tęsis visą dieną ir balsuotojų patogumui balsavimo būstinė po pusės dienos bus perkelta iš vienos vietos į kitą, ir balsuotojai iš bet kurios miesto dalies, kurioje vietoje panorės, toje vietoje galės ir balsuoti. 3. Valdybą rinkti nutarta 7 asmenis ir revizijos komisijon — 3 asmenis. 4. Ateinantį sekmadienį, spalio 26 dieną, tuojau po pamaldų, Aušros Vartų parapijos salėje įvyksta susirinkimas, į kurį organizacijos siunčia po vieną atstovą. Susirinkime bus išrinkta rinkimų komisija, kuri praves rinkimus.

Įvykusį susirinkimą gražiai pravėdė ALOKO pirm. p. La pinas, sekretoriavo ALOKO sekr. M. Juodviršis.

Po susirinkimo organizacijų atstovai principu susitarė sudaryti bendrą sąrašą, į kurį kiekviena organizacija siunčia po vieną atstovą. Tuo Montrealio visuomenė nori parodyti, kad ji ir Bendruomenės reikalus žiūri laikydamosi solidarumo ir nuosirdaus bendradarbia vimo principu.

Susirinkime dalyvavo: Liet. Tautinės sąjungos, Liet. Kataikių mot. sk., Montr. skautų-čių Tunto, Kan. Liet. Tarybos, Kan. Liet. S-jos, Montr. Ateitininkų kuopos, LK Kūr.-Savanorių s-gos, Liet. Akad. Sambūrio, LAS, SLA, Mažlietuvų, Sporto klubo „Tauras“, Liet. Socialdemokratų, L. V. Liaudininkų klubo ir Liet. Varpininkų s-gos atstovai.

„TAURO“ NARIŲ ŽINIAI.

Klubo metinis susirinkimas įvyksta spalio 26 d. tuoj po pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje. Susirinkimo metu bus per rinkti valdomieji organai. Narių dalyvavimas būtinas.

Klubo Valdyba.

L. SAVANORIAI-KŪREJAI lapkričio 22 dieną ruošia Lietuvos kariuomenės dienos minėjimą. Tai diena prašoma rezervuoti šiam minėjimui.

MŪSŲ LIGONYS

P. Vazalinskienė susirgo ir laukia operacijos. Buvo susirgusi p. Urbonienė ir turėjo atsigulti į ligoninę. Alekas Venskus turėjo atsigulti, susirgęs, ligoninė. Sirgo ir Julė Vaginienė.

Petras Bogužis sugrįžo į ligoninę ir jam padaryta operacija.

Stasys Kantautas susižeidė ranką.

Visiems linkime greičiau pasveikti.

SUKAKTUVEIS IR STAIGMENOS

Spalio 11 dieną buvo padaryta staigmena pp. Stašaičių ir pp. Pečiulių šeimoms. Marija ir Antanas Stašaičiai yra susilaukę 40-ties metų vedybinių sukaktuvių, o jų žentas Stasys Pečiulis su Elzbieta Stašaityte-Pečiulienė yra susilaukę 10 metų sukaktuvių. Ši progą artimųjų giminių ir draugų suakutvininkams ir buvo panaudota suruošti staigmena, kurioje dalyvavo per 150 asmenų.

DĖMESIO siuvėjui arba prointojui. Gera proga išgyti bizoniją, labai geroje vietoje: Somelled Dry Cleaners & Tailors.

Priimu dalininką arba perleidžiu vienam. Tel. WA 6655.

ISNUOMOJAMAS dvigubas kambarys šeimai su mažamečiu vaiku už priežiūrą dviejų mokymų amžiaus vaikų.

Ten pat yra ir atskiras kambarys vyrai ar merginai, galima ir su maistu.

Teirautis telef. HO 7154.

Sukaktuviniškai susilaukė daugelio sveikinimų, daug dovanų ir linkėjimų. Pp. Stašaičiai gyvena St. Lān, kuris yra netoli nuo Montrealio. Staigmenoje šeiminiškai pp. Kaušakienė, Skirkienė ir kitos.

Teklė ir Alekas Vyčiai taip pat turėjo gražią staigmeną 25 metų vedybinių sukaktuvių progą. Šioje staigmenoje dalyvavo būrys jų artimųjų ir draugų, kurie suakutvininkus apdovanojo ir linkėjo ilgai gyventi.

Spalio 19 d. dvidešimties metų vedybinių sukaktuvių staigmena buvo padaryta verduniečiams Marcijonai ir Petrui Stulginskams, kuriuos pagerbė 150 draugų ir giminių su dovanomis ir geriausiais linkėjimais.

SENŲ LEIDINIŲ, DAR IS LIETUVOS,

yra gauta Aušros Vartų Parapijos kioske. Knygos parduodamos pigia kaina.

CHIRURGAS DR. J. ŠEGAMOGAS

Jau baigė klausyti chirurgams suruoštus prie McGill universiteto kursus ir išlaikė egzaminus. Kursuose jis vienas buvo ne tik lietuvis, bet ir venintelis atvykęs iš Europos, nes jis jau iš Lietuvos turėjo chirurgijos specialybę, yra buv. prof. V. Kanaukos asistentas. Yra vilčių, kad dr. J. Šegamogas po kiek laiko galės gauti praktikos teises Montrealio mieste, ko labai pageidauja Montrealio lietuviai. Dabar dr. Šegamogas išvyko į Saskatchewaną.

MIRĖ TAUTIEČIAI

Spalio 12 d. mirė senas lietuvis Teofilis Bernotas, kuris spalio 16 d. palaidotas per šv. Kazimiero bažnyčią.

Spalio 16 d. mirė ir 20 d. palaidota Bronislava Palubinskaitė-Tamutienė, 51 m. Liko vyras Petras, duklė ir 2 sūnūs.

ATWATER TUNELIUI

miesto savivaldybė jau užsakė lempas, kurios kaštuos apie 6.000 dol. Tunelio iškasimas, kurį vykdo Kanados valdžia, trečdaliu išlaidų prisidedant miestui, atsisieis apie 2 milijonai dolerių.

EKSKURSIJA Į OTTAWĄ

Spalio 19 dieną, paėmus Laet Akademiniams Sambūriui iniciatyvą, penkiomis lengvomis mašinomis, apie 30 asmenų, padarė į Kanados sostinę ekskursiją. Ekskursija apžiūrejo Kanados parlamento rūmus, tautos, kultūros ir karo muzėjus, katedrą ir, kiek leido sąlygos, Ottawos miestą. Ekskursantai ekskursiją patenkinti, nors oras ekskursijai ir nebuvo palankus, nes Ottawoje dieną pradėjo snigti ir buvo gana šalta.

PATAISYMAS

Brooklyno sportininkai į Montrealį atvyksta ne ši, bet lapkričio mėnesį. Apie sporto varžybas bus vėliau parašyta plačiau.

CHORISTAS NUSISKUNDŽIA,

kad jis, ilgokai gulėjęs ligoninėje, kur jam buvo padaryta didelė operacija, negalėjęs prisitaikyti kunigo ir turėjęs kreip-tis į anglus.

AUTOMOBILIO NELAIME

Spalio 19 d. p. Kandžiausko automobilį, kurį jis pats vairavo, ištiko nelaimė. Ties St. James, staigiam keliu pasisukime, už kurio nieko nebuvo matyti, staiga prieš automobilį pačiame vidury kelio atsirado dvi moterys. Vairuotojui, vengiant užmušti tas dvi moteris, neliko kito išeimo kaip automobilį paleisti iš kelio. Ne laimei, priešais buvo krūva akmenų, į kurią automobilis ir atsimušė. Automobilis smarkiai nukentėjo, o jame važiuosieji — p. Kandžiauskienė, savininkas ir vairuotojas p. Kandžiauskas ir pp. B. ir J. Meilūčiai daugiau ar mažiau sutrenkti, bet į ligoninę niekam nereikėjo atsigulti.

DĖMESIO, MONTREALIEČIAI!

Šių metų spalio mėn. 26 d. „Neringos“ s-čių tuntas rengia

POBŪVI -- PASILINKSMINIMA,

kuris įvyks AUŠROS VARTŲ parapijos salėje.

Vaikams žaidimai ir įvairių konkursai prasideda 3 vpp.

Įėjimas: 25 cnt.

Suaugusiems šokiai ir daug įdomybių — 6 val.

Įėjimas: 50 cnt.

Šokiams gros „Lituanica“; bus turtinga loterija ir bufetas. Maži ir dideli kviečiami skaitlingai dalyvauti!

„Neringos“ skaučių tuntas.

NAŠUS IR DARBINGAS SOCIALDEMOKRATŲ SUVAŽIAVIMAS

Atkelta iš 1 puslapio.

nių išryškino, duodamas sekančius pranešimus: 1. Eina-masis metas ir kova už Lietuvos išlaisvinimą, 2. Lietuvių Bendruomeninė Organizacija. Tie pranešimai iššaukė gyvas diskusijas, kuriose išryškėjo socialdemokratų pažiūros Lietuvos laisvinimo reikale ir Bendruomenės organizacijos veik-loje. Tai mūsų veiklos gairės, kuriomis bus vadovaujamasi tolimesnėje veikloje, kurios rezoliucijų pavidale pasieks plačiąją lietuvių visuomenę.

Sveikinimai ir aukos.

Suvažiavimą sveikino Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjunga, prisijusdama 50.00; Didžiosios Britanijos Liet. Socialdemokratų D-ja, Amerikos Lietuvių Darbininkų D-ja, LDD, Socialdemokratų kuopa 20.00 dol., Latvių Socialdemokratų Centro Valdyba iš Stockholmo, Toronto lietuvių v. liaudininkų klubas, KLCT ir savitraštis „Nepriklausoma Lietuva“.

Zodžių sveikino Ontario prov. CCV vardu Mr. Morden Lazarus ir Hamiltono Lietuvių Bendruomenės organizacijos ir M. Lietuvos Bičiulių D-jos vardu — K. Priealgauskas. Hamiltono kuopos vardu sveikino B. Erelis, įteikdamas 20 dolerių. Torontietis drg. Bieliauskas paukojo 5 dol. ir drg. I. Kazlauskas iš North Bay 5 dol.

Suvažiavimo Bankietas

Šeštadienio vakare, Lietuvių namuose — Dundas ir Ossingtonas g-vių kampe, įvyko iškilminga vakariene suvažiavimo dalyviams ir svečiams pagerbti. Kalbėjo Ontario CC F lyderis E. B. Joliffe ir drg. K. Bielinis. Abu kalbėtojai priminė pareigą kovoti už savo ir visų darbo žmonių būklės pagerinimą. Ypač drg. K. Bielinis gražiai kalbėjo ir ra-

GELEŽINKELIEČIŲ DERYBOS

ligšiol nepasisekė. Geležinkeliečiai reikalauja atlyginimą pakelti po 45 ct. už valandą, su kuo kompanijos nesutinka. Derybas dabar veda valdžios atstovai.

MONTREALY PRASIDEDA ŽIEMA.

Spalio 19 d. Montrealy pamažu pradėjo snigti, o naktį iš sekmadienio į pirmadienį jau ir daugiau pasnigo. Dieną sniegas nutirpo, bet oras laikėsi apie plus 32F arba apie 0 C.

MIESTO STATISTIKA

Pagal mokesčių mokėjimo statistiką Montrealio mieste yra: 1.209 arkliai, 16.054 šunės, 4.364 taxi, 32.856 dviračiai, burtininkas 1, hipnotizieris 1, plakaty nešiotojai gatvėse 4, varžytynių imonės 5, privačių detektyvų agentūros 4, grabatoriai 49, kaminkrečių 6, alkoholinių gėrimų parduvinėjimo imonių 338, privačių ligoninių 24, kambariams nuo moti namų 2.148, viešų skalbyklų 240.

NAUJAS PATARIAMOSIOS LIETUVIŲ GRUPĖS ADRESAS:

Lithuanian Consultatyve Panel 4 West 57th St., Room 907, New York 19, N. Y., U. S. A.

Priimami įvairūs medžio darbai TAISANT VARTOTUS ir UŽSAKANT NAUJUS BALDUS.

Kreiptis tel. GR 4982 po 6 vv. ir šeštadieniais visą dieną.

TORONTO

TORONTO SESERŲ KOTRYNIEČIŲ FONDO VALDYBA

Rugpjūčio mėnesį pp. Kuprevičienės, Kairienės, Sakalienės ir Ir. Matusėvičiūtės iniciatyva yra įsteigta Toronto Seserų Kotryniečių lietuvių vaikų darželio fondo valdyba. Fondo patarėju sutiko būti prof. Dr. Gutauskas, Seserų Kotryniečių dvasios vadas.

Seserys Kotryničės labai sėkmingai veda naujos Toronto lietuvių klebonijos patalpose vaikų darželį. Seserys turi daug gražių ateities planų vaikų auklėjimo darbe. Todėl Fondo V-ba kreipiasi į gerbiamąją lietuvių visuomenę, o ypatingai į mažųjų mamytės paremti Fondo veiklą, nors maža auka.

Fondo valdybon įsijungė daug žymių Toronto visuomenininkų moterų senosios kartos ir jaunesniųjų — skaučių.

Fondo narės yra šios ponios: Jakubnienė, Matjosaitienė, Kuprevičienė, Kairienė, Sakalienė ir mokyt. Onutė Gailiūnaitė, Iz. Matusėvičiūtė ir Stripaitė.

Ponia Kairienė gražiai pasidarbavo, organizuodama Fondo loteriją. Loterijon yra leidžiamas naujas ir brangus 450 dol. vertės šaldytuvas. Ji galia išgyti tik už 25 ct. Yra išspausdinta 10.000 loterijos bilietų. Prašome pirkti bilietus ir mėginti savo laimę. Loterijos bilietai bus platinami per organizacijas ir privačius asmenis.

Antras gražus sumanymas yra turgus-bazaras. Ji organizuoja gabi visuomeninė p. Kuprevičienė. Bazaras turgus bus antrąjį Adventų sekmadienį naujuosiuose Bendruomenės namuose Toronte. Jau pats metas pradėti rinkti bazarui fantus-dovanas.

Labai prašome kiekvienos lietuvių šeimos prisidėti prie šio gražaus darbo ir paruošti kokių rankų darbėlių ar pirktą dovanėlę.

Savo dovanas galima siųsti tiesiai seserų vardu šiuo adresu.

Sisters of St. Catharina, 1639 Bloor Str. W., Toronto, Ont. Fondo Valdyba.

VACLOVO VERIKAIČIO KONCERTAS.

Spalio 25 d. Ukrainiečių salėje, 402 Bathurst St., rengiamas V. Verikaičio dainų recitalis-koncertas.

Solistas yra Toronto Karališkosios konservatorijos studentas, pastarais metais laimėjęs Muzikos Fakulteto stipendiją.

Programa yra įdomi savo įvairumu ir išpildymu. Išpildo mi Carrisini, Caldara, Giordani, Verdi, Mozarto, Rossini, Šimkaus, Jukubėno kūriniai.

Bilietai jau platinami „Tulpės“ svetainėje, pp. Beržinsko ir Jurskaičio krautuvėse bei koncerto dieną prie įėjimo.

Po koncerto smagūs šokiai. Akompanuoja muz. St. Gailevičius. Pradžią 8 val. vak. E. M.

KRIKSTYNOS

Pakrikštyti: Mindaugas Pau

PARDUODAMI NAMAI

DUNDAS g-vė, lietuvių biznio rajone, 8 kambarių ir didelė krautuvė. Dabar gauna nuomos \$ 255 į mėnesį. Grynaus įmokėti nedaugiau \$ 500. Kaina apie \$ 15.000. Turime pardavimui įvairiausia kaina namų, valgyklų, krautuvių. Tamstoms miela padės nusipirkti

DR. J. KAŠKELIS

Tel.: WA 2646; WA 2647; WA 2648

R. TESLIA REAL ESTATE,

575 Queen St. W. Toronto.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, pasakų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopios informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Amerikos ir Europos universitetuose.

UŽEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUSKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM. 6-4880.